

122^ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

(ολοήμερο τμήμα)

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΓΩΓΗΣ ΥΓΕΙΑΣ

<< Δοντάκια γερά και αστραφτερά - Φιλαναγνωσία >>

Εκπόνηση από Οκτώβριο 2014 – Ιούνιο 2015 από τις νηπιαγωγούς :

ΚΑΡΑΜΠΟΥΛΑ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ – ΝΤΕΛΛΑ ΌΛΓΑ

ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ 2014-2015

Αφόρμηση

Το πρόγραμμα υλοποιήθηκε με τις νηπιαγωγούς και την ομάδα 24 νηπίων του ολοήμερου τμήματος του 122^{ου} Νηπιαγωγείου το σχολικό έτος 2014-2015.

Είχε προηγηθεί το πρότζεκτ <<Προσέχω τον εαυτό μου και τρέφομαι υγιεινά >> το οποίο σκεφτήκαμε αρχικά να κάνουμε πρόγραμμα. Διαπιστώσαμε στη συνέχεια ότι τα νήπια συχνά μας ανέφεραν ότι άλλαζαν το πρώτο τους δόντι. Όταν αυτό έγινε επανειλημμένα και μάλιστα σε δύο παιδιά συνέβη να βγάλουν το πρώτο τους δόντι κατά τη διάρκεια παραμονής τους στο σχολείο θεωρήσαμε ότι έπρεπε να συζητήσουμε μαζί τους για τη διαχείριση του θέματος.

Προτείναμε στα νήπια εάν θέλουν να παίξουμε και να μάθουμε περισσότερα για τα δοντάκια μας, εάν θέλουν να ασχοληθούμε για αρκετό καιρό με αυτό το θέμα και να καλέσουμε μαθητές του Δημοτικού Σχολείου να παίξουν μαζί μας σε αυτό το πρόγραμμα.

- Τα νήπια ανταποκρίθηκαν πολύ θετικά στο σύνολό τους (ψήφισαν όλα ναι)
- Ζητήθηκε η συνεργασία των γονέων των νηπίων και ανταποκρίθηκαν όλοι
- Ζητήθηκε η συνεργασία του Β1 τμήματος του Δημοτικού Σχολείου στο οποίο η δασκάλα είχε υλοποιήσει πρόγραμμα στοματικής υγείας πριν δύο χρόνια
- Ζητήθηκε η συνεργασία του Δ1 τμήματος του Δημοτικού Σχολείου οι μαθητές του οποίου συμμετείχαν σε πρόγραμμα στοματικής υγείας πριν δύο χρόνια .

Έχοντας δεδομένη τη συνεργασία από τους προαναφερθέντες και λαμβάνοντας υπόψη ότι φέτος έχουμε μεγάλο αριθμό άνεργων γονέων και οικονομική δυσπραγία εμφανή σε αρκούντως ικανό αριθμό νηπίων αποφασίσαμε να κάνουμε σαφές στους γονείς ότι κατά τη διάρκεια του προγράμματος δεν θα αγοράσει κανείς πληροφοριακό ή άλλο υλικό και μόνο όσοι έχουν εκτυπωτή και τη δυνατότητα να τυπώσουν ας ανταποκριθούν στο βαθμό που μπορούν

Επίσης αποφασίσαμε να συμπεριλάβουμε τον οικονομικό παράγοντα ως συνιστώσα του προγράμματος.

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

Στις αρχές Οκτωβρίου και μετά από ένα πρότζεκτ τριών εβδομάδων σχετικό με τη διατροφή μας στο σχολείο και το σπίτι και εφόσον είχαμε δεδομένο τον αρχικό ενθουσιασμό των νηπίων αρχίσαμε την υλοποίηση των πρώτων δραστηριοτήτων με μεθοδολογικό εργαλείο το τη μέθοδο project. Η οικονομική όμως μεταβλητή του θέματος καθώς και η ολιστική διάσταση που θα μπορούσε να δοθεί κατά την υλοποίησή του μας έκαναν να στραφούμε σε άλλο μεθοδολογικό τρόπο προσέγγισης. Αποφασίσαμε να ακολουθήσουμε τη μέθοδο της Συστημικής του Παρατηρητή σχεδιασμένη σε τέσσερις φάσεις . Θα χρησιμοποιήσουμε ως εργαλείο τα τεχνήματα- χαρτόνια εργασίας που προσιδιάζουν καλύτερα στην ηλικία των 5-6 ετών ,θα χρησιμοποιηθούν ως εργαλεία ερωτηματολόγια και συνεντεύξεις , μελέτη πεδίου εικαστικές τέχνες .

Οι δραστηριότητες θα υλοποιούν τους στόχους του Αναλυτικού Προγράμματος και θα πραγματοποιούνται κατά βάση από ομάδες νηπίων αλλά και ατομικά και η κάθε δραστηριότητα και φάση θα παρουσιάζεται στην ολομέλεια των νηπίων.

ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Να συζητήσουν να επικοινωνήσουν να εργαστούν μαζί με τους συμμαθητές τους να μοιραστούν εμπειρίες και δράσεις και να πάρουν μαζί αποφάσεις που θα αφορούν την υγεία τους.

Να εργάζονται σε ομάδες αρμονικά και με υπευθυνότητα για να επιτύχουν τον κοινό στόχο της ολοκλήρωσης του προγράμματος και να εμπεδώσουν την αξία της ομαδικής εργασίας και της από κοινού επίτευξης του στόχου.

Να συνειδητοποιήσουν ότι το στόμα τους και όλα τα όργανα που εμπεριέχονται σε αυτό είναι ένα βασικό μέσο που με αυτό αρχίζει η γνωριμία του κόσμου. Από αυτό επίσης καθώς μεγαλώνουμε περνούν οι τροφές που επιλέγουμε και οχυρώνουν ή όχι τον εαυτό μας δίνοντας το μέτρο του σεβασμού μας στον εαυτό και το περιβάλλον.

Να συνειδητοποιήσουν ότι το χαμόγελο που αποκαλύπτει υγιή δόντια και θετική διάθεση είναι ένας τόπος θετικής προσέγγισης του άλλου ,τόνωσης της αυτοπεποίθησης και εργαλείο επικοινωνίας . Είναι καλό να φροντίζουμε να έχουμε όλοι ένα όμορφο χαμόγελο .

Να αναγνωρίσουν τη συναισθηματική και κοινωνική διάσταση της διαχείρισης θεμάτων υγείας και προστασίας του εαυτού μας.

Να συνειδητοποιήσουν την αλληλεπίδραση του περιβάλλοντος με τις δραστηριότητες των ανθρώπων και την αναπόσπαστη σχέση που υπάρχει μεταξύ τους και τη δυνατότητα πολλών διαφορετικών επιλογών που μπορεί να οδηγήσουν σε άλλα αποτελέσματα.

Να εξοικειωθούν με πρακτικές που ευνοούν την ομαδική δράση, τον εθελοντισμό, και κάθε άλλη πρακτική που έχει στόχο την επίλυση περιβαλλοντικών προβλημάτων.

Να εξοικειωθούν με βασικές ερευνητικές διαδικασίες όπως η φωτογράφιση, η βιντεοσκόπηση, τα ερωτηματολόγια κ λ π

Να βιώσουν όλες τις μορφές της τέχνης ως μέσα έκφρασης και επικοινωνίας της ομάδας.

Να βιώσουν το <<άνοιγμα στην κοινωνία>> νιώθοντας ικανοποίηση ότι συμμετέχουν σε μια κοινή προσπάθεια με τους γονείς τους, το νηπιαγωγείο, μαθητές του Δημοτικού Σχολείου,, καθώς και την ευαισθητοποίηση και άλλων ανθρώπων με την αφίσα και την κοινοποίηση των δράσεών τους.

Να παρουσιάσουν το πρόγραμμα στους γονείς και τους φίλους τους να επικοινωνήσουν τις δράσεις και της αποφάσεις της ομάδας και να νιώσουν ικανοποίηση από την επιβράβευση της προσπάθειάς τους και την αίσθηση ότι τα μηνύματα είχαν πολλούς αποδέκτες.

Να αισθανθούν ενεργοί πολίτες που ασχολούνται με ένα περιβαλλοντικό θέμα σφαιρικά και να γνωρίζουν ότι έχουν τη δυνατότητα παρεμβάσεων σε αυτό.

Να αποκτήσουν κριτική και δημιουργική σκέψη απέναντι σε περιβαλλοντικά ζητήματα και την πεποίθηση ότι μας αφορούν όλους υιοθετώντας θετικές στάσεις.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ (με τη μέθοδο project)

(για τη διατροφή που σχετίζονται και προηγήθηκαν του προγράμματος)

Δίνουμε στους γονείς των νηπίων ερωτηματολόγια με τις διατροφικές συνήθειες του παιδιού τους (τι πραγματικά τρώνε στη διάρκεια της ημέρας). Στη δεύτερη σελίδα του ερωτηματολογίου τα νήπια συμπληρώνουν στήλες με τις τροφές που επιλέγουν να καταναλώνουν κατά τη διάρκεια της ημέρας. Τα νήπια παρουσιάζουν στους συμμαθητές τους τις επιλογές τους.(μαθηματικά, γλώσσα, χρήση υπολογιστή, ζωγραφική, κολλάζ)

Δημιουργούμε δύο ομάδες νηπίων (παιδιά που το επιθυμούν)και σε μεγάλα χαρτόνια κολλούν τροφές που επιλέγουν όλα τα παιδιά της ομάδας για πρωινό , δεκατιανό , γεύμα απογευματινό σνακ και δείπνο.(γλώσσα, μαθηματικά, τέχνες)

Με βάση τα χαρτόνια αυτά συζητάμε στην ολομέλεια για τις τροφές που μας κάνουν δυνατούς για εκείνες που πρέπει να αποφεύγουμε και για ποιο λόγο. Τα νήπια έχουν αρκετές γνώσεις πάνω στο θέμα αυτό.(γλώσσα)

Φτιάχνουμε την πυραμίδα της διατροφής και τοποθετούμε τις τροφές που καταναλώνουμε στο σωστό πλαίσιο.(γλώσσα, μαθηματικά, τέχνες)

Με χαρτοταινία φτιάχνουμε στη μοκέτα την πυραμίδα της διατροφής και στην αρχή βάζουμε τρόφιμα –παιχνίδια στη σωστή θέση. Κατόπιν εικόνες τροφίμων και τέλος τα παιδιά χωρίς να υπάρχουν εικόνες καλούνται να θυμηθούν πού βρίσκονταν τα τρόφιμα πηδώντας στη θέση του τροφίμου που κάθε φορά αναφέρουμε .(Θυμήσου και πήδηξε στη θέση που βρισκόταν το νερό ή το κοτόπουλο κλπ). (γλώσσα, μαθηματικά, τέχνες)

ΦΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

ΠΡΩΤΗΦΑΣΗ : ΕΜΕΙΣ ΤΟ ΧΑΜΟΓΕΛΟ ΚΑΙ ΤΑ ΔΟΝΤΙΑ ΜΑΣ

(Δραστηριότητες που αφορούν εμάς και τα δόντια μας)

Παρατηρούμε τα χαρτόνια που έχουμε δημιουργήσει με τις ομάδες των τροφών, την πυραμίδα της διατροφής, το υγιεινό πιάτο και ζητάμε από τα παιδιά να μας πουν πως όλα τα θρεπτικά συστατικά των τροφών φτάνουν στον οργανισμό μας, από πια όργανα περνούν και καταλήγουν αρχικά στο στομάχι. Διαπιστώνουμε και συμφωνούμε όλοι ότι πρόκειται για το στόμα και τα όργανα που εμπεριέχονται σε αυτό .(γλώσσα, μελέτη περιβάλλοντος)

Τα νήπια έχουν χωριστεί σε πέντε ομάδες και συζητούν μεταξύ τους για το στόμα τα δοντάκια τους, τα δόντια που έχασαν ή ότι άλλο επιθυμούν σχετικό με το θέμα. (γλώσσα, μελέτη περιβάλλοντος)

Τα νήπια στην ολομέλεια αναφέρουν ένα περιστατικό ή μια εμπειρία που αφορά τα δόντια ,το χαμόγελο ή ότι άλλο που σχετίζεται με το στόμα τους.(γλώσσα, μελέτη περιβάλλοντος)

Κάθε παιδί παρατηρεί με καθρέπτη το εσωτερικό του στόματός του και αναφέρουν στην ολομέλεια τι τους κάνει εντύπωση και εάν παρατηρούν κάτι για πρώτη φορά. (γλώσσα, μελέτη περιβάλλοντος)

Σε ζευγάρια κάθονται αντικριστά και παρατηρούν ο ένας το στόμα του άλλου και διαπιστώνουν τα κοινά στοιχεία και τα διαφορετικά με τα άλλα παιδιά. (γλώσσα, μελέτη περιβάλλοντος, μαθηματικά)

Φωτογραφίζουμε το χαμόγελο όλων των παιδιών τα εκτυπώνουμε και ενώνουμε όλα τα χαμόγελα μαζί.(τέχνες)

Τα νήπια χωρίζονται σε τέσσερις ομάδες. Οι τρεις ομάδες θα ζωγραφίσουν το χαμόγελο του νηπίου που έχουν επιλέξει για μοντέλο. Η τέταρτη ομάδα θα φτιάξει με πλαστελίνη το χαμόγελο του νηπίου που έχει επιλέξει .Όταν τα παιδιά χαρτογραφούν τα χαμόγελα παρατηρούμε ότι έχουμε φτιάξει και δοντάκια που δεν είναι κάταστρα ή λείπουν (ιδιαίτερα στο χαμόγελο με την πλαστελίνη). Τι συμβαίνει λοιπόν; (γλώσσα, μελέτη περιβάλλοντος, τέχνες , κοινωνικο-συναισθηματικές δεξιότητες)

Κατά την προσέλευσή τους στις ελεύθερες δραστηριότητες όσα νήπια επιθυμούν κάθονται μαζί και ζωγραφίζουν σε λευκά χαρτιά Α4 (θέμα τα δόντια μας) με ότι υλικά θέλουν και τη δυνατότητα να κολλήσουν κομματάκια χαρτιών και άλλων υλικών στις ζωγραφιές τους. Συγκεντρώνουμε τις ζωγραφιές όλες μαζί τις παρουσιάζουν στους συμμαθητές τους και τις δένουμε σε βιβλίο.(τέχνες)

Καλούμε τους μαθητές της Δ1 Δημοτικού στο Νηπιαγωγείο. Αφού τα παιδιά γνωρίζονται μεταξύ τους, ενημερώνουμε τα μεγαλύτερα παιδιά για το θέμα που δουλεύουμε και ζητούμε να δουλέψουν μαζί μας. Οι μαθητές που επιθυμούν επιλέγουν από ένα νήπιο που είναι πρόθυμο και σε ζευγάρια ζωγραφίζουν στο καβαλέτο με πινέλα τα χαμόγελα των νηπίων που ποζάρουν κάνοντας τα μοντέλα.

Στο κάθε καβαλέτο δουλεύουν τέσσερα παιδιά δύο νήπια μοντέλα κι δύο μαθητές – ζωγράφοι . Αφορμή στάθηκε το χαμόγελο της Μόνα Λίζα, που το είδαμε και κάναμε υποθέσεις για τους λόγους που μπορεί να χαμογελά. Στο τέλος τα νήπια μας κατέθεσαν κι εκείνα το λόγο που ήταν χαμογελαστά όταν τα ζωγράφιζαν οι μαθητές της Δ1 τάξης. Κατά τη διάρκεια της δραστηριότητας τα παιδιά είχαν την ευκαιρία να γνωριστούν καλύτερα και να ανταλλάξουν σκέψεις και σχόλια και επίσης να εκφραστούν συμπάθειες και τρυφερότητα εκ μέρους των μεγαλύτερων παιδιών καθώς και άρση αμηχανίας και δισταγμού εκ μέρους κάποιων από τα νήπια. (γλώσσα, τέχνες, κοινωνικο-συναισθηματικές δεξιότητες)

Καλούμε τους μαθητές της Β1 τάξης Δημοτικού που την προηγούμενη μέρα είδαν την παράσταση << Δόνα Τερηδόνα >>.Τους παρουσιάζουμε το πρόγραμμα που εκπονούμε και τους ζητάμε να δημιουργήσουν μαζί μας σε χαρτί του μέτρου ένα μεγάλο <<χάρτινο χαλί>> φτιαγμένο από χρωματιστά τετράγωνα. Μεγαλύτερα και μικρότερα παιδιά δουλεύουν μαζί το μεγάλο χαλί σε μια ομάδα που αποτελείται από δέκα παιδιά. Όσα παιδιά όμως επιθυμούν να ζωγραφίσουν τετράγωνα και δεν συμμετέχουν στη μεγάλη ομάδα έχουν τη δυνατότητα να ζωγραφίσουν σε μικρότερες ομάδες, μικρότερα κομμάτια χαρτί του μέτρου, μικρότερα χαλιά με διαφορετικά χρώματα. Όταν τα τετράγωνα στεγνώνουν ζωγραφίζουν πάνω τους τα χαμόγελα των νηπίων και των μαθητών καθώς συζητούν και κοιτάζουν ο ένας τον άλλο. Η ιδέα είναι από έργο <<pop art >> του Α. Γουόρχολ που απεικονίζει τη Μ. Μονρό η οποία χαμογελά. Στα έργα των παιδιών υπάρχουν δοντάκια που λείπουν και δοντάκια που δεν είναι γερά και αστραφερά. Ώρα να γιατί. (γλώσσα, τέχνες, κοινωνικο-συναισθηματικές δεξιότητες)

Τα νήπια σχηματίζουν ομάδες και σχολιάζουν φωτοτυπίες πινάκων ζωγραφικής και γλυπτών που επέλεξε η κάθε ομάδα. Τα πρόσωπα που απεικονίζουν οι πίνακες και τα γλυπτά χαμογελούν και τα νήπια κάνουν υποθέσεις και συζητούν για τα πρόσωπα αυτά ,τη ζωή τους τη δουλειά τους και τη στοματική τους υγεία.(γλώσσα, τέχνες)

Η ομάδα που ανέλαβε να φέρει πληροφοριακό υλικό για τα δόντια ,νήπια που έχουν πρόσβαση σε υπολογιστή, νήπια που έχουν βιβλία στο σπίτι και παραμύθια, και ένα νήπιο με μητέρα ορθοδοντικό αναλαμβάνουν να μας φέρουν και να παρουσιάσουν στην ολομέλεια πληροφορίες για τα δόντια μας.(γλώσσα, χρήση υπολογιστή,)

Ζητήσαμε επίσης από το 123^ο Νηπιαγωγείο υλικό (αφίσες και προπλάσματα) που είχαν από πρόγραμμα που είχαν υλοποιήσει στο παρελθόν.

Τα νήπια της ομάδας που επέλεξαν να φέρουν υλικό από το σπίτι φέρνουν βιβλία , ετοιμάζουν και παρουσιάζουν σε χαρτόνια, εικόνες που εκτύπωσαν με τους γονείς τους και αφορά στα νεογιλά δόντια, στις αιτίες που καταστρέφουν τα δόντια, στους παράγοντες που τα προστατεύουν, και το σωστό τρόπο βουρτσίσματος. Ένα νήπιο φέρνει προπλάσματα που έφτιαξε με τη μητέρα του και ένα άλλο ένα λεμόνι που μοιάζει με τραπεζίτη. Το υλικό αυτό το παρουσιάζουν στην ολομέλεια των νηπίων.(μελέτη περιβάλλοντος, γλώσσα, τέχνες, χρήση υπολογιστή)

Τα νήπια τυπώνουν εικόνες για τα δόντια των ζώων που μας εντυπωσιάζουν τα κολλάμε σε χαρτόνια Α4 και τα δένουμε σε βιβλίο.(μελέτη περιβάλλοντος, γλώσσα, τέχνες)

Γράφουμε τις καινούριες λέξεις που έχουμε συναντήσει και μετράμε έως το 32 που είναι τα δόντια των ενηλίκων .(γλώσσα, μαθηματικά)

Η ομάδα της γραφής γράφει λέξεις που θα χρειαστούμε στην τάξη και για την υλοποίηση των παιχνιδιών μας.(γλώσσα)

Διαβάζουμε σε ολομέλεια τα παραμύθια <<Σοκολάκης και Ζαχαρούλα>>, << Η Δόνα Τερηδόνα και το μυστικό της γαμήλιας τούρτας>>, <<Η ιστορία του δοντιού Πίκι-Πίκι>>, <<Αλφαβητάρι των δοντιών>> <<Η μαγική δύναμη της Τριχονεράιδας του Λουκά>> και από το βιβλίο γλώσσας της Β Δημοτικού <<ο Αρμπέν χάνει το δόντι του>>.(γλώσσα).

Η παιδοδοντίατρος που θα συνεργαστεί μαζί μας στο πρόγραμμα και προτίθεται να μας επισκεφτεί από κοντά, μας δάνεισε τέσσερα παιδικά βιβλία για τα δόντια(<< Δε φοβάμαι τον οδοντίατρο >>, <<Γιατί βουρτσίζω τα δόντια μου>>, <<Δοντάκια καθαρά>>, <<Εγώ και ο οδοντίατρός μου>>). Τα βάζουμε σε περίοπτη θέση στη βιβλιοθήκη μας ,συμφωνούμε με τα παιδιά ότι θα τα διαβάζουμε με πολλή προσοχή και θα της τα επιστρέψουμε όταν θα έρθει η παιδοδοντίατρος στο σχολείο εφόσον βέβαια εγκριθεί η επίσκεψη.(γλώσσα)

Τα νήπια ζωγραφίζουν τις σελίδες με το περιεχόμενο του παραμυθιού του << Ο Πίκι-Πίκι το χαρούμενο δοντάκι >> το δένουμε σε βιβλίο και το παίρνουν στο σπίτι. (τέχνες)

Σε ολομέλεια βλέπουμε αφίσες που δείχνουν τα δόντια μας, τον αριθμό και τη θέση των νεογιλών και των μόνιμων δοντιών, τη δράση του οξέως και των μικροβίων πάνω στα δόντια και τη ζημιά που προκαλούν σε αυτά και ζητάμε από τα παιδιά να μεταφέρουν δικές τους εμπειρίες με αφορμή τις εικόνες που είδαν (μελέτη περιβάλλοντος, γλώσσα φυσικές επιστήμες)

Τα παιδιά έχουν ήδη πολλές γνώσεις που εμπλουτίστηκαν και στην πορεία του προγράμματος. Σε ολομέλεια ρωτάμε τα παιδιά εάν θέλουν να δουν πόσο ευαίσθητο γίνεται ένα δοντάκι στο οξύ. Έτσι κάνουμε το πείραμα με το αβγό και το ξίδι και μετά από μια ημέρα διαπιστώνουμε πόσο ευάλωτο έχει γίνει το σόφλι του αβγού άρα κατ' αναλογία πόσο εκτεθειμένα είναι τα δόντια στο οξύ που δημιουργείται . (μελέτη περιβάλλοντος, γλώσσα φυσικές επιστήμες).

Μία ομάδα κόβει σχεδιασμένο σε λευκό χαρτόνι ένα υγιές δόντι και μια άλλη ένα δόντι που έχει μαύρα στίγματα και προβλήματα. Κατόπιν περιβάλλουν το καθένα με τροφές που το οδηγούν σε αυτή την κατάσταση . (τέχνες)

Σε χαρτονάκια Α4 τα νήπια κόβουν και κολλούν ένα υγιές δόντι και ένα άλλο που έχει προσβληθεί από τερηδόνα. Στη συνέχεια κολλούν ότι θεωρούν ότι συμβάλλει στη συγκεκριμένη κατάσταση του ενός και του άλλου δοντιού(καραμελόχαρτα , εικόνες γλυκών, οδοντόβουρτσα –οδοντόκρεμα).(τέχνες, μαθηματικά)

Νήπια που παίζουν αυτοσχέδιο παιχνίδι (χαλασμένο- γερό δόντι) χωρίζονται σε δύο ομάδες και παίζουν οδοντοφάγους και οδοντοφύλακες. Στη συνέχεια η μια ομάδα κολλάει σε ένα χαρτόνι τους οδοντοφάγους δηλαδή ότι καταστρέφει τα δόντια και η άλλη ομάδα τους οδοντοφύλακες δηλ. τροφές και αντικείμενα που τα προστατεύουν. (μελέτη περιβάλλοντος, τέχνες)

Με τα νήπια σε ολομέλεια αποφασίζουμε να προσκαλέσουμε το Δ1 τμήμα του Δημοτικού Σχολείου να μας διαβάσουν ξανά το <<Σοκολάκη και τη Ζαχαρούλα Τρυποδόντη >> και στη συνέχεια να το παίξουμε μαζί τους σε θεατρικό παιχνίδι. Προετοιμαζόμαστε :η ομάδα των κατασκευών φτιάχνει μεγάλων διαστάσεων <<καραμέλες και γλυκά>> με διαφανή σελοφάν μέσα στα οποία τυλίγουν συσκευασίες γλυκών που είχαμε στο μαγαζάκι. Στη συνέχεια άλλη ομάδα

ψαλιδίζοντας Α4 χαρτί κατασκευάζει μια τεράστια οδοντόβουρτσα. Επίσης ανασύρουμε από το βεσιτάριό μας στολές δοντιών και ετοιμάζουμε στο χώρο εκδηλώσεων τα σκηνικά για θεατρικό παιχνίδι.(τέχνες, δημιουργικότητα, κοινωνικο-συναισθηματικές δεξιότητες).

Την επόμενη μέρα τα νήπια και το Δ1 τμήμα επανέλαβαν την ίδια διαδικασία με το παραμύθι <<Δόνα Τερηδόνα και το μυστικό της γαμήλιας τούρτας>> με θεατές αλλά και συμμετέχοντες τα νήπια του κλασικού τμήματος.(τέχνες, κοινωνικο-συναισθηματικές δεξιότητες)

Τα νήπια σε ομάδες, ζωγραφίζουν και κόβουν χάρτινες φιγούρες (δόντια, οδοντόβουρτσες, οδοντόκρεμες, μικρόβια, τη Δόνα Τερηδόνα, τους γορίδες, το Σοκολάκη, τη Ζαχαρούλα) και παίζουν κουκλοθέατρο με αυτές κάνοντας διαλόγους σε δυάδες στα παγκάκια αλλά και τετράδες πίσω από το κουκλοθέατρο με θεατές τα υπόλοιπα νήπια. Επειδή το παιχνίδι έρεσε πολύ στα παιδιά προσκαλούμε τους μαθητές της Β1τάξης Δημοτικού (που ζωγραφίσαμε μαζί) να παίξουν κουκλοθέατρο μαζί μας στην αίθουσα εκδηλώσεων με τις χάρτινες φιγούρες που κατασκεύασαν τα νήπια. Οι μαθητές του Δημοτικού είχαν δει την παράσταση <<Δόνα Τερηδόνα>> με αποτέλεσμα οι διάλογοι μεταξύ των παιδιών να έχουν πολύ ενδιαφέρον.(τέχνες, κοινωνικο-συναισθηματικές δεξιότητες, δημιουργικότητα, γλώσσα).

Σε ολομέλεια συζητάμε με τα νήπια- αφού βλέπουμε αφίσες και εικόνες που μας δείχνουν το σωστό τόπο βουρτσίσματος – εάν και πως θέλουν να χρησιμοποιήσουν τα προπλάσματα (μεγάλες ψεύτικες οδοντοστοιχίες) και τις οδοντόβουρτσες που έχουμε .Τα παιδιά θέλουν όλα να βουρτσίσουν τα δόντια και να περάσουν οδοντικό νήμα ανάμεσά τους. Τους δείχνουμε τις σωστές κινήσεις και στη συνέχεια βουρτσίζουν και εκείνα την οδοντοστοιχία η οποία παραμένει για μια εβδομάδα όπως και τα υπόλοιπα προπλάσματα στην παρεούλα στο χώρο της έκθεσης του προγράμματος.(μελέτη περιβάλλοντος).

Όταν ένα νήπιο χάνει το πρώτο του δόντι μέσα στην τάξη :
Στον κατάλογο με τα ονόματα των παιδιών σημειώνουμε δίπλα στο όνομα του κάθε παιδιού πόσα δοντάκια έχει αλλάξει μέχρι τώρα.(μαθηματικά)

Κατασκευάζουμε το δίπλωμα της νεραϊδοδοντούλας. Στο επάνω δεξιά μέρος τα νήπια κολλάνε ένα δόντι που κατασκεύασαν με πηλό και έβαψαν με χρυσό ή ασημί χρώμα και την ευχή που έκαναν τα παλιά χρόνια τα παιδιά όταν πετούσαν στα κεραμίδια το δόντι που άλλαζαν. <<Σου το δίνω κοκαλένιο μου το φέρνεις σιδερένιο>>. Το δίπλωμα το παίρνουν τα νήπια στο σπίτι. Εάν έχουν χάσει δόντι συμπληρώνουμε και την ημερομηνία εάν όχι θα τη συμπληρώσουν οι γονείς τους όταν αυτό συμβεί.(τέχνες, μαθηματικά).

Με τα παιδιά σε ομάδες οργανώνουμε μια υπόθεση εργασίας <<Ελάτε να φανταστούμε και να συζητήσουμε τι θα κάναμε εάν δεν είχαμε δόντια. Πώς θα μιλούσαμε ;πώς θα μασούσαμε την τροφή μας; Τι είδους τροφές θα τρώγαμε;>> Αφού συζητούν μεταξύ τους για λίγο η κάθε μια ομάδα παρουσιάζει στην ολομέλεια πως θα μιλούσαμε χωρίς δόντια και πως θα τρώγαμε το φαγητό μας. (γλώσσα)

Ζητάμε τη συνεργασία των γονέων των νηπίων να μας δώσουν πληροφορίες για τις συνήθειες των παιδιών τους σχετικά με τη στοματική τους υγεία και εάν τους αρέσει η διαδικασία του βουρτσίσματος των δοντιών πόσο συχνά βουρτσίζουν τα παιδιά τα δόντια και εάν το κάνουν μόνα τους ή τα βοηθούν.
Ζητάμε επίσης πληροφορίες και από τα νήπια μέσω ερωτηματολογίου που συμπληρώνουμε στο σχολείο για τη φροντίδα των δοντιών τους.(γλώσσα, μαθηματικά)

Με τα νήπια δουλεύουμε φύλλα εργασίας γλώσσας, μαθηματικών και μελέτης περιβάλλοντος με θέμα τα δόντια μας.

Κατασκευάζουμε μια τεράστια χάρτινη οδοντόβουρτσα της οποίας οι τρίχες αποτελούνται από κουτάκια. Τα νήπια σε κάθε κουτάκι τοποθετούν ένα γράμμα από το όνομά τους και συμπληρώνουν τόσα κουτάκια όσα είναι τα γράμματα του ονόματός τους. (γλώσσα, μαθηματικά)

Μαθαίνουμε εκφράσεις που σχετίζονται με τα δόντια και παίζουμε παντομίμα με αυτές. (γλώσσα, τέχνες).

Σε ολομέλεια δημιουργούμε ένα τραγουδάκι και το τραγουδάμε και σαν λάχνισμα. (γλώσσα, τέχνες)

Δίνουμε στους γονείς μηνιαίο ημερολόγιο βουρτσίσματος για να καταγράφουν κάθε φορά που βουρτσίζουν τα παιδιά τα δοντάκια τους. Όταν συμπληρωθεί ο μήνας το ερωτηματολόγιο επιστρέφει στο Νηπιαγωγείο και το παιδάκι παίρνει ένα μεγάλο μπράβο για την προσπάθεια να είναι συνεπής. Οι γονείς ενθαρρύνουν στο σπίτι το παιδί και αρκετοί θεωρούν ότι το ημερολόγιο βοηθάει υπενθυμίζοντας καθημερινά στο παιδί να συμπληρώνει τα σύμβολα. (μαθηματικά κοινωνικο-συναισθηματικές δεξιότητες,)

Τα νήπια μετά από τις προαναφερθείσες δραστηριότητες καλούνται εκ νέου να δημιουργήσουν ομάδες και αφού συζητήσουν ότι θέλουν σε σχέση με το θέμα να ζωγραφίσουν το στόμα και τα δόντια τους σε ομάδες. Στην ολομέλεια παρατηρούμε διαφορά καθώς τα νήπια σχεδιάζουν το παιδικό στόμα με 20 δόντια και τη γλώσσα πιο παραστατικά από την πρώτη φορά. (τέχνες, μαθηματικά κοινωνικο-συναισθηματικές δεξιότητες)

Διοργανώνουμε τη Χριστουγεννιάτικη γιορτή μας. Τα νήπια πρώτα επέλεξαν το ρόλο που ήθελε το καθένα, σε ομάδες αλλά και ατομικά όσα επιθυμούσαν, σχετικούς με τις έννοιες: Χριστούγεννα, δώρα, Αι Βασίλης, δόντια.

Στη συνέχεια έφτιαξαν το παραμύθι προσθέτοντας ιδέες στην εξέλιξή του και στο τέλος επέλεξαν τον τίτλο ανάμεσα σε τρεις που προτάθηκαν <<Στοπ. Όχι άλλα γλυκά στον Αι Βασίλη>>.

Ο Αι Βασίλης επιστρέφει από το ταξίδι του και οι τάρανδοι μας περιγράφουν τι είδαν να γίνεται κάτω στη γη κοιτάζοντας από ψηλά (οικονομικά προβλήματα, φτώχεια σε πολλές χώρες, πόλεμος που ευτυχώς τέλειωσε στη Μέση Ανατολή, πάγοι που λιώνουν στην Ανταρκτική).

Μπαίνει στο εργαστήρι του όπου τα ζωτικά είχαν ετοιμάσει μια τούρτα για τη γιορτή του φτιαγμένη με αγάπη και καλά υλικά. Τα ζωτικά επισημαίνουν στον Αι Βασίλη ότι η ανάσα του μυρίζει άσχημα και είναι μάλλον από τα πολλά γλυκά που έτρωγε στα σπίτια όταν άφηνε τα δώρα. Τα ζωτικά βουρτσίζουν τα δόντια του Αι Βασίλη που είναι εξουθενωμένος και πάνε όλοι να ξεκουραστούν.

Τότε έρχονται οι καλικάντζαροι που αποφασίζουν να κάνουν άλλη ζαβολιά φέτος και να μην αναστατώσουν απλά το σπίτι του Αι Βασίλη. Με τη βοήθεια της Δόνας Τερηδόνας και τις Ζαχαρούλες θα βάλουν υπερσαντιγί στην τούρτα του και θα χαλάσουν τα δόντια του και τα δόντια των ζωτικών ώστε να ντρέπονται να χαμογελούν.

Δεν προλαβαίνουν όμως να φύγουν κρυφά όπως είχαν σχεδιάσει γιατί ξημερώνει Πρωτοχρονιά και τα ζωτικά που ξυπνούν νωρίς, τους βρίσκουν στο εργαστήρι και τους προσκαλούν να γιορτάσουν όλοι μαζί την Πρωτοχρονιά και τη γιορτή του Αι Βασίλη. Τους κερνούν από την τούρτα που είχε υπερσαντιγί και έτσι η Δόνα

Τερηδόνα μη μπορώντας να κάνει αλλιώς,- αφού τρώνε την τούρτα – για να μη χαλάσουν τα δόντια της και αποκαλυφθεί η τους ζητά να βουρτσίσουν όλοι επί σκηνής τα δόντια τους για δύο λεπτά δείχνοντας τις σωστές κινήσεις ...Τι κόντρα ρόλος !!.....

Η γιορτή παρουσιάστηκε στους γονείς και τους συγγενείς των νηπίων. Στην αρχή παρουσιάστηκε σε διαφάνειες η πρώτη φάση του προγράμματος και το ξεκίνημα της δεύτερης. Τα νήπια σε κάθε διαφάνεια εξηγούσαν τις δραστηριότητες στους γονείς τους και ακολούθως παρουσίασαν δραματοποιημένο το παραμύθι με μουσική ,κίνηση και έμμετρο λόγο.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΠΡΩΤΗΣ ΦΑΣΗΣ

1) Τι κάναμε

Θυμηθήκαμε και σχολιάσαμε σε ολομέλεια όλες τις δραστηριότητες βλέποντας σε διαφάνειες τις φωτογραφίες που βγάλαμε τα νήπια και οι νηπιαγωγοί.

Ότι μπορούμε να συνεργαζόμαστε καλά και να απολαμβάνουμε τη συζήτηση σε ομάδες τόσο μεταξύ μας όσο και με τους μεγαλύτερους μαθητές. Δουλεύοντας με τα μεγαλύτερα παιδιά διαπιστώσαμε ότι μας ενδιαφέρει πολύ η επαφή μαζί τους γιατί μας προσέχουν και νιώθουμε κι εμείς μεγάλοι. Επίσης μάθαμε ότι εκείνοι έχουν αλλάξει πολλά δόντια

Ότι στη ηλικία που είμαστε έχουμε 20 δοντάκια και τα φροντίζουμε και ένα μεγάλο χαμόγελο που για να παραμείνει λαμπερό τρώμε λιγότερα γλυκά και βουρτσίζουμε κάθε φορά σωστά. Όσο για τις ειδικότερες γνώσεις μας..... Φτιάχνουμε ένα παιχνίδι Σε λευκό χαρτόνι σχεδιάζουμε ένα μεγάλο τραπέζι και πάνω του τα νήπια ζωγραφίζουν κύκλους διαφορετικών χρωμάτων που αντιστοιχούν σε ερωτήσεις. Με το ζάρι τα παιδιά παίζουν με τη σειρά απαντώντας στην ερώτηση το χρώμα της οποίας έφεραν κυλώντας το ζάρι. Αν δυσκολευτούν τους βοηθά η υπόλοιπη ομάδα.

3) Τι αισθανθήκαμε

Τα παιδιά εξέφρασαν την ικανοποίησή τους από τη διαχείριση του θέματος τη συμμετοχή τους στις ομάδες και γενικότερα τη συμμετοχή τους στο πρόγραμμα.

B ΦΑΣΗ : ΠΟΥ ΚΑΙ ΠΩΣ ΦΡΟΝΤΙΖΩ ΤΑ ΔΟΝΤΙΑ ΜΟΥ ΣΤΗΝ ΠΟΛΗ ΠΟΥ ΖΩ

ΜΕΣΑ ΣΤΗΝ ΤΑΞΗ ΜΟΥ

Με τα νήπια συζητάμε την πρόθεσή τους και τη δυνατότητα να αλλάξουμε μέσα στην τάξη μια γωνιά ώστε να γίνει ένας χώρος που θα μπορούσαμε να <<φροντίζουμε τα δόντια μας και να τα θεραπεύουμε εάν χρειαστεί >>.Αποφασίζουν άμεσα να οργανώσουμε σε μια γωνιά ένα φαρμακείο που θα πουλάει όλα τα απαραίτητα πράγματα για τη στοματική υγεία, που ήδη έχουμε στην τάξη από την έως τώρα υλοποίηση του προγράμματος.(τέχνες, κοινωνικο-συναισθηματικές δεξιότητες)

Οργανώνουμε επίσης και ένα οδοντιατρείο με τον <<απαραίτητο εξοπλισμό >>όπου τα νήπια αναλαμβάνουν ρόλο οδοντιάτρου και ασθενών .

Τα νήπια επισκέπτονται ιδιαίτερα τη γωνιά αυτή και μοιράζουν ρόλους ασθενή, οδοντίατρου, γραμματέα του οδοντιατρείου, βοηθό του οδοντίατρου φίλους και συγγενείς των πασχόντων.(κοινωνικο-συναισθηματικές δεξιότητες) .Οι γονείς των νηπίων μας εφοδιάζουν με ιατρικές ποδιές, με σχετικό υλικό.

ΣΤΗ ΓΕΙΤΟΝΙΑ

Μελέτη Πεδίου

Συζητάμε με τα παιδιά εάν θα ήθελαν να βγούμε έξω από το σχολείο και να δούμε στη γειτονιά μας ένα πραγματικό οδοντιατρείο και ένα φαρμακείο και εάν θέλουν να συζητήσουν και να ρωτήσουν τον οδοντίατρο και τη φαρμακοποιό απορίες σε σχέση με τα δόντια τους. Η απάντηση είναι θετική και συνοδεύεται από πολύ ενθουσιασμό.

Οργανώνουμε τα στάδια της επίσκεψης: τη σύμφωνη γνώμη του συλλόγου διδασκόντων και των γονέων τις έγγραφες άδειες, το ερωτηματολόγιο που θα πάρουμε μαζί μας, τα μολύβια ,τα παγουράκια, τη συμπεριφορά μας στο δρόμο, τα καθήκοντα του κάθε μέλους της ομάδας κλπ.

Έχουμε κλείσει τρία ραντεβού με τον οδοντίατρο της γειτονιάς τα οποία έχουν ακυρωθεί στην πράξη (τα δύο λόγω κακοκαιρίας και το τρίτο από το γιατρό).Όμως αποφασίζουμε με τα παιδιά τα οποία αδημονούν για την επίσκεψη που ετοιμάσαν να επισκεφτούμε το οδοντιατρείο απ έξω, και το παρακείμενο φαρμακείο, που αρκετά νήπια γνωρίζουν να πάρουμε συνέντευξη από τη φαρμακοποιό, και να καλέσουμε οδοντιάτρους εμείς στο Νηπιαγωγείο.

Βγαίνουμε από το Νηπιαγωγείο μια ομάδα οκτώ νηπίων με τη νηπιαγωγό τα ερωτηματολόγια ,και τα απαραίτητα προσωπικά μας είδη. Τα νήπια που ήθελαν να αναλάβουν την παρατήρηση των οδών(πού βρίσκονται σε σχέση με την είσοδο του σχολείου και τη φωτογράφησή τους) αναλαμβάνουν δράση. Ουσιαστικά διασχίζουμε δύο κοντινούς δρόμους έναν κάθετο (έξω ακριβώς από το Νηπ/γείο, και τον πρώτο παράλληλο σε σχέση με το σχολείο). Τα παιδιά παρατηρούν, σχολιάζουν και φωτογραφίζουν τα πάντα, στο δρόμο.(μαθηματικά, γλώσσα, κοινωνικο-συναισθηματικές δεξιότητες,)

Στο φαρμακείο μας υποδέχεται η φαρμακοποιός που εξυπηρετεί έναν πελάτη .Τα νήπια περιμένουν υπομονετικά, παρακολουθούν τους διαλόγους, περιεργάζονται το χώρο και όταν τελειώσει εξηγούμε το σκοπό της επίσκεψης. Η φαρμακοποιός γνωρίζει κάποια νήπια και μέσα σε φιλικό κλίμα μας δείχνει κάποια προϊόντα για τα

δόντια και μας μιλά για το πώς φρόντιζε κι εκείνη τα δόντια της όταν ήταν παιδί.
(μαθηματικά, γλώσσα, κοινωνικο-συναισθηματικές δεξιότητες,)

Στη συνέχεια το πρώτο νήπιο συμπληρώνει το ερωτηματολόγιό του με ερωτήσεις που υποβάλλει στη φαρμακοποιό και τις απαντήσεις τις ακούει όλη η ομάδα .Στη διαδρομή για την επιστροφή στο Νηπιαγωγείο (από τους δύο ίδιους δρόμους)έχουν και άλλα τρία νήπια την ευκαιρία να ρωτήσουν περαστικούς στο δρόμο οι οποίοι πρόθυμα μας απάντησαν στις ίδιες ερωτήσεις (μαθηματικά, γλώσσα, κοινωνικο-συναισθηματικές δεξιότητες)

Επιστρέφοντας στο Νηπιαγωγείο μοιραζόμαστε την εμπειρία μας παρουσιάζουμε στους συμμαθητές μας τα ερωτηματολόγια συμπληρωμένα , αναφέρουμε τις απαντήσεις και σχολιάζουμε κάποιες που μας έκαναν εντύπωση (ιδιαίτερα ότι ένας κύριος φορούσε μασέλα γιατί δεν βούρτσιζε τα δόντια του ή ότι τα παλιά χρόνια που δεν υπήρχαν οδοντόκρεμες ή δεν είχαν χρήματα να τις αγοράσουν τα καθάριζαν με αλάτι).

Η ομάδα που βγήκε για μελέτη πεδίου χαρτογραφεί το χώρο έξω από το Νηπιαγωγείο, το Δημοτικό Σχολείο, τους δύο δρόμους που περπατήσαμε κολλώντας πάνω τις οδούς (αφού συζητήσουμε που θα τους βάλουμε) ,τους περαστικούς, το φαρμακείο, το οδοντιατρείο κλπ.(μαθηματικά, γλώσσα, κοινωνικο-συναισθηματικές δεξιότητες, τέχνες)

Τα νήπια αφού τελειώσει η χαρτογράφηση γράφουν τις λέξεις που σηματοδοτούν τα κτίρια πάνω στο χάρτη της γειτονιάς .(γλώσσα)

Η μελέτη πεδίου επαναλαμβάνεται με την ίδια διαδικασία την επόμενη μέρα με άλλη ομάδα οκτώ νηπίων και τη διακριτική συνοδεία δύο μητέρων. Μπαίνουμε πάλι στο φαρμακείο χωρίς να υποβάλλουμε ερωτηματολόγιο στη φαρμακοποιό. Στο δρόμο ευγενικά ζητάμε από τους περαστικούς να μας απαντήσουν στο ίδιο ερωτηματολόγιο, ολοκληρώνουμε τη φωτογράφιση , και επιστρέφοντας στο σχολείο χαρτογραφεί και η δεύτερη ομάδα τη γειτονιά, τους ανθρώπους στο δρόμο, το φαρμακείο και το οδοντιατρείο της. .(μαθηματικά, γλώσσα, κοινωνικο-συναισθηματικές δεξιότητες, τέχνες).

Με τα νήπια σε ολομέλεια συζητάμε για την επίσκεψή μας στη γειτονιά και το ερώτημα εάν και πόσα φαρμακεία και οδοντιατρεία υπάρχουν στην περιοχή μας την Κυψέλη. Τα νήπια αναφέρουν ότι γνωρίζουν πολλά φαρμακεία και οδοντιατρεία επειδή κάποιος οικείος τους τα επισκέπτεται ή επειδή έχουν παρατηρήσει τις ταμπέλες και το σήμα τους.

Σε ολομέλεια οριοθετούμε στο χάρτη της Αττικής πού βρίσκεται η Κυψέλη και τα νήπια κολλούν ταμπέλες με οδοντιατρεία και φαρμακεία για να μπορούν όλοι οι άνθρωποι να φροντίζουν τα δόντια τους. Στα νήπια εξηγούμε ότι η Αττική είναι ένα κομματάκι της Ελλάδας. Το χάρτη της Ελλάδας και τα σύνορα της χώρας τα δουλέψαμε πολύ με τα παιδιά οργανώνοντας τη γιορτή της 28^{ης} Οκτωβρίου(τέχνες, μαθηματικά, γλώσσα).

Επίσης στο χάρτη της Ελλάδας κάνουν την ίδια διαδικασία και κολλούν οδοντιατρεία και φαρμακεία όπου νομίζουν ότι χρειάζεται ώστε να μπορούν όλοι οι άνθρωποι να φροντίζουν τα δόντια τους. (τέχνες, μαθηματικά, γλώσσα)

Τέλος κολλούν και τις φωτογραφίες από τις οδοντιατρικές σχολές στην Αθήνα και Θεσσαλονίκη που τις ορίζουμε σαν << Πανεπιστήμια που σπουδάζουν όσοι νέοι θέλουν να γίνουν οδοντίατροι και να φροντίζουν τα δόντια των άλλων ανθρώπων>>..(τέχνες, μαθηματικά).

Με τα νήπια σε ολομέλεια αναρωτηθήκαμε αν δεν υπήρχαν οδοντίατροι και δομές οδοντιατρικής περίθαλψης τι θα γινόταν;
Αν οι άνθρωποι δεν έχουν χρήματα να πληρώσουν τι θα γίνει;

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΔΕΥΤΕΡΗΣ ΦΑΣΗΣ

Τι κάναμε ;

Βλέπουμε σε διαφάνειες με τα νήπια φωτογραφίες από τις δραστηριότητες της δεύτερης φάσης και τις σχολιάζουμε.

Τι μάθαμε;

Εστιαζόμαστε περισσότερο στο χάρτη της Αττικής και της Ελλάδας και διαπιστώνουμε ότι μπερδευόμαστε λίγο να κατανοήσουμε πώς η Κυψέλη είναι τμήμα της Αττικής και η Αττική κομμάτι της Ελλάδας και αποφασίζουμε να παίξουμε περισσότερο με τους χάρτες και αν πάλι μπερδευόμαστε δεν πειράζει. Επίσης μάθαμε ότι τα οδοντιατρεία και τα φαρμακεία έχουν σήματα απέξω και ότι υπάρχουν πολλά για να φροντίζουν τους ανθρώπους

Τι αισθανθήκαμε;

<<Μεγάλη χαρά που βγήκαμε βόλτα και ρωτήσαμε τους μεγάλους ανθρώπους και αυτοί μας απάντησαν. Θέλουμε να ξαναβγούμε πάλι >>.

<<Πότε θα έρθει η σειρά μας να βγούμε κι εμείς; Ήταν η παράκληση της τελευταίας οκτάδας παιδιών>>.

Γ ΦΑΣΗ : ΟΙ ΘΕΣΜΙΚΟΙ ΣΥΝΟΜΙΛΗΤΕΣ ΤΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ ΤΩΝ ΔΟΝΤΙΩΝΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

ΠΟΙΟΙ ΑΠΟΦΑΣΙΖΟΥΝ ΓΙΑ ΤΑ ΔΟΝΤΙΑ ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΣΤΗ ΧΩΡΑ

Με τα νήπια σε ολομέλεια παρατηρούμε εικόνες οδοντοστοιχιών και παίζουμε το παιχνίδι <<Πλούσιος ή φτωχός;>>

Βλέποντας τις εικόνες υποθέτουν εάν κάποιος άνθρωπος έχει χρήματα να πάει στον οδοντίατρο παρατηρώντας το χαμόγελό του που αποκαλύπτει την οδοντοστοιχία του. Συμπεραίνουν εάν έχει την οικονομική δυνατότητα να φροντίσει τα δόντια του από το όμορφο χαμόγελο και τα λευκά δόντια ή όχι από τα προβλήματα της οδοντοστοιχίας. (μελέτη περιβάλλοντος, γλώσσα, μεταγνωστικές δεξιότητες)

Τα παιδιά παρατηρώντας ταλαιπωρημένους ανθρώπους με κατεστραμμένα δόντια συμπεραίνουν ότι υπάρχουν άνθρωποι που δεν μπορούν να δώσουν χρήματα για να έχουν γερά δόντια. Τι γίνεται λοιπόν με αυτούς;

Σε ποιες χώρες μπορεί να ζουν; Έχουμε συναντήσει εμείς ανθρώπους με τέτοια προβλήματα; Ας το συζητήσουμε (μελέτη περιβάλλοντος, γλώσσα)

Τα νήπια βλέποντας εικόνες με ανθρώπους όλων των ηλικιών και των φυλών κάνουν υποθέσεις για το πού μπορεί να μένουν (σε ποιο μέρος της γης) και πως φροντίζουν τα δόντια τους. Στη συνέχεια κολλούν φωτογραφίες ανθρώπων με προβλήματα στα δόντια τους σε όλες τις χώρες στον παγκόσμιο χάρτη γιατί πιστεύουν ότι παντού υπάρχουν φτωχοί άνθρωποι << και εάν κάποιος δεν υπάρχουν δεν το ξέρουμε>> (μελέτη περιβάλλοντος, γλώσσα, μεταγνωστικές δεξιότητες).

Συζητούν επίσης για το εάν γνωρίζουν ή πιστεύουν ότι στην Ελλάδα άνθρωποι που έχουν λίγα ή καθόλου χρήματα μπορούν να φροντίσουν τα δόντια τους σε οδοντιάτρους που προσφέρουν εθελοντική εργασία. Τα παιδιά πιστεύουν ότι σίγουρα υπάρχουν <<τόσο καλοί γιατροί>>. (γλώσσα)

Συζητάμε με τα παιδιά εάν θέλουν να καλέσουμε οδοντιάτρους στο Νηπιαγωγείο να μας μιλήσουν για τα δόντια μας και να δουν εάν είναι γερά χωρίς να χρειάζεται να πληρώσουμε χρήματα. Τους εξηγούμε ότι ο Δήμος Αθηναίων έχει γιατρούς και οδοντιάτρους που τους πληρώνει ο Δήμος και όχι οι πολίτες. (γλώσσα)

Χρησιμοποιούμε το χάρτη της Αττικής και οριοθετούμε το Δήμο Αθηναίων. Εργαζόμενοι του Δήμου επισκέπτονται πολλές φορές το Νηπιαγωγείο για διάφορες επισκευές και εργασίες στην αυλή και τα παιδιά γνωρίζουν από την επαφή μαζί τους αρκετά πράγματα για τη δραστηριότητά τους. Αποφασίσαμε με τα παιδιά να ζητήσουμε να στείλει οδοντίατρο η αρμόδια υπηρεσία του Δήμου. (μελέτη περιβάλλοντος, γλώσσα, κοινωνικο-συναισθηματικές δεξιότητες).

Αφού έγιναν οι κατάλληλες ενέργειες (αίτημα στο Δήμο, έγκριση από τη Δ/ση Σπουδών, έγγραφη άδεια γονέων και σύμφωνη γνώμη συλλόγου διδασκόντων) μας επισκέφτηκαν δύο οδοντίατροι από το Δήμο Αθηναίων. Οι οδοντίατροι γνωρίστηκαν με τα νήπια στην τάξη και στη συνέχεια προσκαλέσαμε το κλασικό τμήμα νηπίων στο χώρο εκδηλώσεων. Με τη χρήση υπολογιστή και προβολέα ενημέρωσαν σύντομα τα παιδιά για τη στοματική υγεία. Κατόπιν συζήτησαν μαζί τους για τη δουλειά τους στο Δήμο, είδαν το δικό μας πρόγραμμα, μέχρι αυτό το σημείο, μέσα από διαφάνειες με τις οποίες το αξιολογούμε εξελικτικά και έδωσαν ένα μπράβο στα παιδιά. Τέλος έκαναν μια αδρή εξέταση στα δόντια των παιδιών.

Επίσης μας έδωσαν έντυπο με όλες τις δωρεάν ιατρικές και οδοντιατρικές δομές του Δήμου για να ενημερώσουμε τους γονείς των νηπίων εάν επιθυμούν να κάνουν χρήση αυτών των υπηρεσιών. (μελέτη περιβάλλοντος, γλώσσα, χρήση υπολογιστή, προβολέα, φωτογραφικής μηχανής, βιντεοκάμερας).

Τα νήπια έφτιαξαν ονειροπαγίδα γεμάτη ζωγραφιές για τις οδοντιάτρους και ένα δίπλωμα από τη νεραϊδοδοντούλα και τους το χάρισαν για να πουν ευχαριστώ για την επίσκεψη. Οι οδοντίατροι δήλωσαν ιδιαίτερα πρόθυμες να ξαναέρθουν- εάν μεθοδεύσουμε τις διαδικασίες- για να κάνουν και δωρεάν φθορίωση στα παιδιά. (μελέτη περιβάλλοντος, γλώσσα, τέχνες, κοινωνικο-συναισθηματικές δεξιότητες).

Με τα νήπια σε ολομέλεια φτιάξαμε ένα χαρτόνι εργασίας που απεικονίζει ποιοι αποφάσισαν στο Δήμο Αθηναίων να έρθουν οι οδοντίατροι στο Νηπιαγωγείο μας εξηγώντας τους οι υπηρεσίες του Δήμου Αθηναίων αφορούν μόνο την Αθήνα. Σε όλη την Ελλάδα ποιοι αποφασίζουν άραγε;

Ανατρέξαμε στο χάρτη της Ελλάδας. Τα νήπια γνωρίζοντας για τη διαδικασία των εκλογών αρκετές πληροφορίες (καθώς έγιναν πρόσφατα στη χώρα και απασχόλησαν τις οικογένειές τους αρκετά) κατέθεσαν τις γνώσεις τους στην ολομέλεια. Σε πολύ αδρές γραμμές μιλήσαμε σε ολομέλεια για τη δημοκρατία, τις εκλογές, τους βουλευτές τον πρωθυπουργό και τους υπουργούς. (τέχνες μελέτη περιβάλλοντος, γλώσσα)

Σε ολομέλεια ζητήσαμε από τα νήπια να υποθέσουν με ποια θέματα νομίζουν ότι ασχολείται ο Υπουργός Οικονομικών, ο Υπουργός Παιδείας και ο Υπουργός Υγείας. Τα παιδιά απαντούν με βάση την ονομασία του Υπουργείου. Προτείνουμε να βρούμε φωτογραφίες των Υπουργών που ψηφίστηκαν πρόσφατα, του Πρωθυπουργού και όλης της ομάδας της κυβέρνησης και να κολλήσουμε σύμβολα που θα μας θυμίζουν με ποιο θέμα ασχολείται ο καθένας. Τα νήπια προτείνουν βιβλία και τάμπλετ για τον Υπουργό Παιδείας, χρήματα και υπολογιστή για τον Υπουργό Οικονομικών και φάρμακα για τον Υπουργό Υγείας.

Τα νήπια χωρίζονται σε τρεις ομάδες ανάλογα με το ενδιαφέρον που έδειξαν και σχεδιάζουν σύμβολα για τους τρεις υπουργούς.

Την επόμενη μέρα έχοντας εκτυπώσει εικόνες φτιάχνουμε στην ολομέλεια χαρτόνι εργασίας με το χάρτη της Ελλάδας, τους υπουργούς που πιστεύουμε ότι αποφασίζουν για την υγεία των δοντιών μας, τα σύμβολα που ζωγράρισαν τα παιδιά για τον καθένα και αποφασίσαμε να ζητήσουμε από το Υπουργείο Παιδείας να εγκρίνει να έρθει παιδοδοντίατρος στο σχολείο για να μας ενημερώσει για τα δόντια μας. (μελέτη περιβάλλοντος, γλώσσα, τέχνες)

Όταν έγιναν οι κατάλληλες ενέργειες (έγκριση του συλλόγου διδασκόντων, έγκριση Δ/σης Σπουδών, έγγραφη άδεια γονέων) η παιδοδοντίατρος επισκέφτηκε το Νηπιαγωγείο. Γνωρίστηκε με τα νήπια και συζήτησε μαζί τους για τις σπουδές της και τη δουλειά της και. Στη συνέχεια ενημέρωσε σύντομα τα νήπια για τη στοματική υγεία με χρήση προβολέα, δείχνοντας εικόνες και πολύ διασκεδαστικά βίντεο <<Η Πέππα το γουρουνάκι πάει στον οδοντίατρο>> και << Η νεραίδα των δοντιών>>. Κατόπιν έπαιξε μαζί τους το παιχνίδι (γερό – χαλασμένο δόντι). Τα νήπια χάρισαν με τη σειρά τους στην παιδοδοντίατρο μια ονειροπαγίδα με τις ζωγραφιές τους και ένα δίπλωμα από τη νεραϊδοδοντούλα και ζήτησαν να φωτογραφηθούν αγκαλιά..(μελέτη περιβάλλοντος, γλώσσα, χρήση υπολογιστή, προβολέα, φωτογραφικής μηχανής, βιντεοκάμερας, τέχνες). Επίσης έκαναν πολλές ερωτήσεις κι με την ευκαιρία της επίσκεψης συμπληρώσαμε απαντήσεις για το ερωτηματολόγιο που της είχαμε απευθύνει στην αρχή του προγράμματος και το οποίο εμπλουτίστηκε και θα μοιραστεί χωρίς να αναφέρεται το όνομά της στους γονείς.

Μετά τις επισκέψεις των οδοντιάτρων συζητήσαμε με τα νήπια σε ολομέλεια και αποφασίσαμε ότι δεν είναι σωστό να βγάλουμε τα γλυκά τελείως έξω από την

καθημερινότητά μας αφενός γιατί μας αρέσουν αφετέρου διότι μια μικρή ποσότητα είναι στην κορυφή της διατροφικής πυραμίδας. Επίσης οι τούρτες γενεθλίων και τα κεράσματα που φέρνουν οι φίλοι μας στο σχολείο είναι συνήθειες που δεν θέλουμε να τις σταματήσουμε. Επομένως αποφασίσαμε να φέρουμε τις οδοντόβουρτσες και τις οδοντόκρεμες στο σχολείο για να βουρτσίζουμε τα δόντια μας μετά το γεύμα και όταν τρώμε γλυκά κάθε φορά που θα προκύπτει.(γλώσσα, μεταγνωστικές δεξιότητες)

Στο τέλος του έτους και αφού έγιναν οι τυπικές ενέργειες (σύμφωνη γνώμη του συλλόγου διδασκόντων, αίτημα και των δύο γονέων και έγκριση από τη Δ/ση Σπουδών)οι οδοντίατροι του Δήμου επισκέφτηκαν ξανά το Νηπιαγωγείο και αφού τους παρουσιάσαμε την εξέλιξη του προγράμματος, έκαναν εκ νέου εξέταση και φθορίωση στα δόντια των νηπίων και τους ευχαριστήσαμε με μια αφιέρωση φιλοτεχνημένη σε χαλκό και πέτρα και μια επίσημη ευχαριστήρια επιστολή προς τη Δ/ση Κοινωνικής Αλληλεγγύης του Δήμου Αθηναίων.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΤΡΙΤΗΣ ΦΑΣΗΣ

1) Τι κάναμε

Βλέπουμε σε παρουσίαση τις δραστηριότητές μας σε φωτογραφίες με τη βοήθεια προβολέα και με τα νήπια τις σχολιάζουμε.

2) Τι μάθαμε

Πως οι αντιπρόσωποι που ψηφίζουμε αποφασίζουν για σημαντικά θέματα που μας αφορούν.

3) Τι αισθανθήκαμε

Μας άρεσαν οι επισκέψεις των οδοντιάτρων και η κουβέντα που είχαμε μαζί τους έπεισαν οι παρουσιάσεις τους και οι εξηγήσεις που έδωσαν στις απορίες μας.

Δ ΦΑΣΗ : ΚΡΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΥΤΟΚΡΙΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ :

ΕΜΕΙΣ ΚΑΙ ΟΙ ΑΛΛΟΙ

ΤΙ ΔΕΝ ΚΑΝΟΥΜΕ ΕΜΕΙΣ ΣΩΣΤΑ

Δραστηριότητα :Με τα νήπια σε ολομέλεια καθισμένοι σε κύκλο συζητάμε τι μπορεί να μην κάνουμε σωστά και δημιουργούνται προβλήματα στα δόντια μας.

- Τρώμε γλυκά και μετά δεν πλένουμε τα δόντια μας(Δήμητρα)
- Δεν πάμε στον οδοντίατρο(Αλεξία)
- Δε μας προσέχει η μαμά μας (Πηνελόπη)
- Τρώμε φρούτα και άλλες τροφές που κολλάνε πάνω στα όντια και μετά δεν τα πλένουμε τα δόντια (Καλλιόπη)
- Τρώμε συνέχεια γλειφιτζούρια (Μάριος)
- Τρώμε τσίχλες που δεν έχουν στο κουτί το δόντι με την ομπρελίτσα.

Στη συνέχεια ζητάμε να βάλουν εικόνες σε δύο ομάδες. Στη μία ομάδα να βάλουν όσες εικόνες πιστεύουν ότι δείχνουν φροντίδα των δοντιών μας και στην άλλη αδιαφορία. Τα νήπια βάζοντας τις εικόνες που έχουμε στη μία ή την άλλη ομάδα επιχειρηματολογούν γιατί τις βάζουν στη θέση αυτή.

Στη συνέχεια χωρίζουμε ένα χαρτόνι στη μέση. Στην αριστερή πλευρά του χαρτονιού κολλούν εικόνες που δείχνουν τι γίνεται με την υγιεινή του στόματός μας και πόσο αυτό μας κοστίζει όταν βουρτσίζουμε τα δοντάκια μας και επισκεπτόμαστε τον οδοντίατρο όταν χρειάζεται.

Στη δεξιά πλευρά τι γίνεται όταν δε βουρτσίζουμε, καταστρέφονται τα δοντάκια μας και πρέπει να πάμε πολλές φορές στον οδοντίατρο, να δώσουμε πολλά χρήματα και δεν έχουμε το λαμπερότερο χαμόγελο του κόσμου.(γλώσσα, μελέτη περιβάλλοντος, μεταγνωστικές δεξιότητες)

ΤΙ ΔΕΝ ΓΙΝΕΤΑΙ ΣΩΣΤΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΟΛΙΤΕΙΑ

Δραστηριότητα : Καθισμένα σε κύκλο τα νήπια με βάση τις εμπειρίες τους από την υλοποίηση του προγράμματος καλούνται να σκεφτούν ποια πράγματα δεν κάνουν σωστά ο Δήμος ή η Πολιτεία με συνέπεια να δυσκολεύεται η φροντίδα των δοντιών μας.

Τα νήπια θεωρούν ότι όλα γίνονται σωστά γιατί ο Δήμος μας έστειλε οδοντιάτρους, το Υπουργείο Παιδείας μας ενέκρινε επίσκεψη παιδοδοντιάτρου, έχουμε βιβλία για τα δόντια, ο Υπουργός Οικονομικών δίνει χρήματα στους γονείς μας, όταν κάποιοι άνθρωποι είναι φτωχοί μπορούν να επισκεφθούν τους οδοντιάτρους του Δήμου δωρεάν , έχουμε οδοντόκρεμες και οδοντόβουρτσες ,επομένως μόνο εμείς δεν προσέχουμε τα δόντια μας.

ΔΡΑΣΗ : Ο ΔΕΚΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΔΟΝΤΙΩΝ ΜΑΣ

Δραστηριότητα: Τα νήπια καθισμένα σε κύκλο καλούνται να καταθέσουν ιδέες για το τι πιστεύουν ότι πρέπει να κάνουμε για να έχουμε γερά δόντια και ωραίο χαμόγελο.

- Να βουρτσίζουμε καλά τα δοντάκια μας (Μάριος)
- Να χρησιμοποιούμε οδοντικό νήμα(Καλλιόπη)
- Να μην τρώμε πολλά γλυκά (Ειρήνη)
- Να πάμε στον οδοντίατρο για να μη χαλάνε (Αλίκη)
- Να χρησιμοποιούμε στοματικό διάλυμα (Χρήστος Ν.)
- Να αγοράζουμε νέες οδοντόβουρτσες και οδοντόκρεμες(Ειρήνη)
- Να φέρνουμε στο σχολείο τις οδοντόβουρτσες να πλένουμε τα δόντια (Κέλλη)
- Να στέλνουμε οδοντόκρεμες στο Χαμόγελο του Παιδιού.(Βασίλης)
- Να πάρουμε όλοι ίδιες οδοντόβουρτσες.(Ελένη)
- Να ζητήσουμε από τους οδοντίατρους να μας χαρίσουν οδοντόβουρτσες και οδοντόκρεμες.(Αγάπη)
- Να φροντίζουμε τα δόντια από τα σκυλιά και τα ζώα.(Πηνελόπη)
- Να δώσουμε και στο Δημοτικό Σχολείο τα δωρεάν τηλέφωνα και να τους καλέσουμε να δουν το πρόγραμμα.(Παρασκευή)
- Να βουρτσίζουμε όλοι μαζί τα δόντια μας (κα Κατερίνα)

ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Η επιλογή του θέματος <<Δοντάκια γερά και αστραφτερά – Φιλαναγνωσία>> ως προς το πρώτο μέρος του έγινε με λόγω του αυξημένου ενδιαφέροντος των νηπίων για την αλλαγή των δοντιών τους.

Προηγήθηκε ένα σύντομο project για τη διατροφή που ξεκίνησε στην αρχή του έτους το οποίο θεωρήσαμε σκόπιμο να αποτελέσει ένα πρόδρομο στάδιο του προγράμματος και να μην εξελιχθεί το ίδιο σε πρόγραμμα.

Όσον αφορά το δεύτερο σκέλος του προγράμματος τη Φιλαναγνωσία επιλέξαμε να είναι βασικό στοιχείο του προγράμματος καθώς τα παιδιά έδειξαν από την αρχή του έτους ιδιαίτερη ενασχόληση με τα βιβλία (διάβαζαν όταν τελειωναν το δεκατιανό ενώ περίμεναν τους συμμαθητές τους να τελειώσουν και εκείνοι, κατά την ώρα της χαλάρωσης, μετά το γεύμα, και στις ελεύθερες δραστηριότητες. Επίσης τους άρεσε να ζωγραφίζουν μόνα ή σε ομάδες και να ενώνουν τις ζωγραφιές φτιάχνοντας αυτοσχέδια βιβλία και συχνά έφεραν βιβλία από το σπίτι για να τα διαβάσουν στους συμμαθητές τους.

Το πρόγραμμα άρχισε να υλοποιείται αρχές Οκτώβρη αρκετό καιρό πριν πάρει την επίσημη έγκριση καθώς θεωρήσαμε ότι το θέμα μας αφορά ούτως ή άλλως και θα υλοποιηθεί ακόμη και ως ένα project.

Στη συνέχεια και αφού είχαν αρχίσει να υλοποιούνται δραστηριότητες οργανωμένες με τη συνεργασία των παιδιών και μεθοδολογικό εργαλείο τη μέθοδο project προέκυψαν αφενός δύο νέα προγράμματα που εντάξαμε στο σχεδιασμό του σχολικού έτους τα << Δικαιώματα του παιδιού>> που ξεκίνησε από τα παιδιά και η δραστική αλλαγή της αυλής του σχολείου που παρουσίαζε χρόνια προβλήματα με τίτλο <<Η αυλή μας αλλάζει. Ώρα να παίξουμε>> που το αποφασίσαμε οι νηπιαγωγοί καθώς αρκετοί παράγοντες συνηγορούσαν στη θετική έκβαση του εγχειρήματος της αλλαγής του αύλειου χώρου. Η δεύτερη αλλαγή που αποφασίστηκε ήταν η μεθοδολογία. Επιλέξαμε να χρησιμοποιήσουμε ως εργαλείο τη Συστημική μέθοδο του Παρατηρητή και στα τρία προγράμματα και να είναι ανοιχτά και τα τρία από την αρχή έως το τέλος του έτους που αναμέναμε ότι θα ολοκληρωθούν.

Η αλλαγή του μεθοδολογικού εργαλείου προϋποθέτει τον επανασχεδιασμό των δραστηριοτήτων ιδιαίτερα εφόσον δραστηριότητες που υλοποιούνται ή υλοποιήθηκαν ήδη με τα νήπια εστιάζουν στο γνωστικό - πληροφοριακό πεδίο θα μετασχηματιστούν καθώς η δομή του προγράμματος εστιάζεται στην κοινωνικοπολιτική διάσταση βασισμένη στις προσωπικές εμπειρίες και στη διαλογική επικοινωνία μεταξύ των παιδιών.

Η εργασία με τα παιδιά νήπια αλλά και νήπια – μαθητές Δημοτικού πραγματοποιήθηκε σε μικρές ομάδες των 5-6 ατόμων στην ολομέλεια, και σε ατομικό επίπεδο.

Στην πρώτη φάση σε πολλές δραστηριότητες τα παιδιά συζήτησαν, σχολίασαν και σε κάποιες περιπτώσεις ξέφυγαν από το θέμα ,η γενική εκτίμηση ήταν ότι η επικοινωνία μεταξύ τους ήταν εξαιρετική. Ένας αριθμός δραστηριοτήτων όμως της πρώτης φάσης που σχεδιάστηκε με τα νήπια όπως το πείραμα, η αναζήτηση και η παρουσίαση πληροφοριακού υλικού από ομάδα νηπίων, οι ατομικές εργασίες (φύλλα εργασιών και χειροτεχνίες),η δημιουργία τραγουδιού ξεφεύγουν από τη μέθοδο Όλες οι δραστηριότητες που παραπέμπουν στην υλοποίηση του προγράμματος στη μέθοδο project

και δίνουν βαρύτητα κατά κύριο λόγο στο γνωστικό πεδίο δεν αποκλείστηκαν αφενός γιατί σχεδιάστηκαν μαζί με τα παιδιά αφετέρου και κατά μείζονα λόγο γιατί απαντούσαν σε ερωτήσεις των παιδιών που επιζητούσαν απάντηση πχ <<πώς τρυπάει το δόντι η τερηδόνα >> <<πώς έπεσαν όλα τα δόντια του παππού που φοράει μασέλα>>. Δεδομένου ότι τα νήπια δεν έχουν αναπτύξει ακόμη τα συγκεκριμένα σκέψη και η συζήτηση μεταξύ τους και στη ολομέλεια αναδείκνυε αρκετές ασάφειες, θεωρήσαμε, ότι η πληροφορία όπου χρειαζόταν δεν έπρεπε να αποκλειστεί από το πρόγραμμα.

Επιλέξαμε αυτές οι δραστηριότητες να είναι μέρος του προγράμματος επιπροσθέτως αφού εντάξαμε τα όλους τους στόχους του Αναλυτικού προγράμματος, τις γιορτές και τις εκδηλώσεις του έτους να επιτευχθούν και να συσχετίζονται άμεσα μέσα από την υλοποίηση των Καινοτόμων Προγραμμάτων με τον κίνδυνο βέβαια να αλλοιώσουμε τη δομή της μεθοδολογικής προσέγγισης.

Στη δεύτερη φάση το θέμα των δοντιών στην πόλη ξεκίνησε από τις ομάδες στην τάξη, τη γειτονιά και τέλος την πόλη. Τα παιδιά ενθουσιάστηκαν με τη βόλτα στη γειτονιά και έδειξαν μεγάλη υπευθυνότητα καθώς ένιωσαν μεγάλοι που παίρνουν συνέντευξη, σημειώνουν και παρουσιάζουν στην ολομέλεια τα αποτελέσματα της δουλειάς τους. Επίσης ζωγραφίζοντας το χάρτη της γειτονιάς καθώς ανταλλάσσουν γνώμες, διαφωνούν και υπερασπίζονται την άποψή τους και ζητούν τη βοήθειά μας, μας δίνει την εντύπωση ότι αυτή η χαρτογράφηση και η επιχειρηματολογία που τη συνοδεύει καθώς μεταφράζουν τις σημειώσεις τους είναι ίσως ο πιο δημιουργικός τρόπος εργασίας των μαθηματικών εννοιών της χρονιάς.

Δυσκολία παρουσίασε η κατανόηση από αρκετά νήπια των χαρτών και ο συσχετισμός μεταξύ τους. Σε αρκετές περιπτώσεις Αθήνα και Αττική χρησιμοποιούνταν με το ίδιο περιεχόμενο. Μόνο ο χάρτης που δημιούργησαν τα ίδια ήταν ξεκάθαρος σε αυτή τη φάση.

Στην τρίτη φάση που χρονικά είχε τη μεγαλύτερη διάρκεια καθώς τα παιδιά δούλευαν και τα άλλα δύο προγράμματα που όμως είχαν κοινά και συμπληρωματικά στοιχεία παρατηρήθηκαν τα εξής:

Τα παιδιά άρχισαν να κατανοούν ότι το σχολείο, ο Δήμος, και οι άνθρωποι που ψηφίζουμε και αποφασίζουν για μας έχουν σχέση μεταξύ τους. Μπορούμε να μιλάμε με αυτούς και να τους ζητάμε ότι χρειαζόμαστε. Επίσης ότι υπάρχουν άνθρωποι σε όλο τον κόσμο που δεν έχουν χρήματα και άλλοι που μπορούν να βοηθήσουν. Όσον αφορά εμάς ζητήσαμε να μας επισκεφθούν να γνωριστούμε, και να μας προσφέρουν υπηρεσίες στα πλαίσια του σχολείου, και το καταφέραμε.

Δυσκολία εντοπίσαμε σε αριθμό νηπίων να κατανοήσουν τη λειτουργία της κυβέρνησης και των υπηρεσιών του Δήμου. Η διενέργεια βουλευτικών εκλογών καθώς και η συχνή παρουσία υπηρεσιών του Δήμου στο σχολείο μας έδωσαν την ευκαιρία να παίξουμε με τα παιδιά παιχνίδια ρόλων ώστε να κατανοήσουν κατά το δυνατό πως εμείς επιλέγουμε αυτούς που αποφασίζουν και πως επηρεάζουμε τις αποφάσεις.

Επίσης συνεργάστηκαν άψογα με τη σκέψη να βουρτσίζουμε τα δόντια στο Νηπιαγωγείο. Όλα τα νήπια έφεραν οδοντόβουρτσα και οδοντόκρεμα και μετά το γεύμα και κάθε φορά που έτρωγαν γλυκά έπλεναν τα δόντια χωρίς να παρακινούνται από τις νηπιαγωγούς.

Στην τέταρτη φάση εντόπισαν με ευκολία τη δική μας ευθύνη στην πλημμελή φροντίδα των δοντιών μας όμως δεν ανίχνευσαν καμία ευθύνη στους θεσμούς τόσο στο Δήμο όσο και στην Πολιτεία.

Η ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ

- Έδειξαν αμείωτο ενδιαφέρον σε όλη τη διάρκεια του προγράμματος.
- Εδραίωσαν την πολύ καλή σχέση που είχαν μεταξύ τους και εργάστηκαν αρμονικά στις ομάδες εκφράζοντας όλα την άποψή τους και χωρίς να αποδέχονται αρχηγικές τάσεις ή αποκλεισμούς από κανένα.
- Ήθελαν να παρουσιάσουν τον προϊόν της ομαδικής δουλειάς τους στην ολομέλεια και περίμεναν να ακούσουν τα θετικά σχόλια των συμμαθητών τους, του άλλου τμήματος και των μεγαλύτερων παιδιών.
- Επίσης ήθελαν να αναρτάται το προϊόν της προσπάθειάς τους σε εμφανές σημείο και επανέρχονταν τακτικά σε αυτό.
- Χάρηκαν πολύ την επαφή με τα παιδιά του Δημοτικού τα βιβλία που τους διάβασαν τη συζήτηση τη ζωγραφική και τα θεατρικά παιχνίδια που έπαιζαν μαζί τους.
- Ήρθαν σε στενή επαφή με τα βιβλία, μας επισκέφτηκε συγγραφέας στην τάξη, τους έδειξε πως γράφεται και τυπώνεται ένα βιβλίο, και άρχισαν να γράφουν τα δικά τους βιβλία. Απολογισμός: 14 ομαδικά και ατομικά βιβλία με συγγραφείς νήπια.
- Τους άρεσε πολύ η μελέτη πεδίου και ζητούσαν επανειλημμένα να σχεδιάζουμε ερωτηματολόγια για να βγούμε από το σχολείο. Επίσης απάντησαν σε ερωτηματολόγια τόσο τα ίδια όσο και οι γονείς τους εξοικειώθηκαν με αυτό τον τρόπο εργασίας, ζητούσαν να μάθουν πού το ρωτάει αυτό (ποια ερώτηση, τι αριθμό έχει, πώς σημειώνουμε την απάντηση). Έτσι όταν έκαναν εκείνα ερωτήσεις κύκλων με ευκολία τις απαντήσεις και επέμεναν να βρουν όλα κάποιον να τους απαντήσει για να το παρουσιάσουν στην τάξη.
- Τους άρεσε να βγάζουν φωτογραφίες και να ετοιμάζουν ερωτήσεις για τους επισκέπτες μας στην τάξη.
- Έκαναν καλή σχέση με τις οδοντιάτρους τόσο του Δήμου όσο και την παιδοδοντίατρο, ρώτησαν το μικρό τους όνομα και τις αποκαλούσαν με αυτό, και πολλές προσωπικές πληροφορίες, άνοιξαν ευχάριστα το στόμα τους και στην εξέταση και στη φθορίωση ακόμη και εκείνα τα οποία στην αρχή του προγράμματος απάντησαν στις ερωτήσεις ότι δεν τους άρεσει να βουρτσίζουν τα δόντια τους και ότι το κάνουν σπάνια και αυτό επιβεβαιώθηκε και από τις απαντήσεις των γονέων τους στα ερωτηματολόγια.
- Ήρθαν σε επαφή και έμαθαν σύμβολα (οδοντιατρείο, φαρμακείο, Δήμος Αθηναίων, Κοινωνικό Ιατρείο, Γιατροί του Κόσμου,).
- Γνώρισαν τη γειτονιά τους και τη χαρτογράφησαν σε δύο διαφορετικές ομάδες. Το αποτέλεσμα της χαρτογράφησης όμως συγκρίνοντας τους δύο χάρτες ήταν παρόμοιο.
- Ήρθαν σε επαφή με το χάρτη της Αττικής, της Ελλάδας και τον παγκόσμιο έκαναν δραστηριότητες κολλώντας εικόνες κάθε φορά

όμως αρκετά νήπια δυσκολεύτηκαν να τους κατανοήσουν επαρκώς Έμαθαν και επικοινωνήσαν και σε άλλους τη γνώση ότι υπάρχουν υπηρεσίες στο Δήμο- και όχι μόνο- που μπορούν να εμπιστευτούν τη στοματική τους αλλά και άλλα θέματα υγείας δωρεάν και έγινε από αρκετούς γονείς χρήση αυτής της δυνατότητας.

- Το σημαντικότερο όμως επίτευγμα του προγράμματος είναι κατά τη γνώμη μας το γεγονός ότι τα παιδιά άλλαξαν στάση σχετικά με τη φροντίδα των δοντιών τους. Έφεραν τις οδοντόβουρτσες στο σχολείο και βούρτσιζαν τα δόντια τους μετά το γεύμα και χωρίς την υπενθύμιση των νηπιαγωγών συμπεριλαμβανομένων και των νηπίων τα οποία ήταν αρνητικά στην αρχή του προγράμματος.
- Τα Χριστούγεννα βλέποντας τις διαφάνειες παρουσίασαν στους γονείς ους την πρώτη φάση του προγράμματος και τη γιορτή που ήταν βασισμένη στο πρόγραμμα. Επίσης στο τέλος του χρόνου παρουσίασαν τις τέσσερις φάσεις του προγράμματος εξηγώντας στους θεατές τις δραστηριότητες μέσα από τις διαφάνειες.

Η ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗ ΤΩΝ ΓΟΝΕΩΝ

Οι γονείς από την αρχή του προγράμματος ήταν υποστηρικτικοί όπως και σε όλες τις φάσεις έως την ολοκλήρωση του.

- Συμπλήρωσαν τα ερωτηματολόγια για τις διατροφικές συνήθειες των παιδιών
- για τις συνήθειες στοματικής υγείας,
- τα μηνιαία ημερολόγια για τις καινούριες τροφές που έμπαιναν στο διαιτολόγιο του παιδιού και τις οποίες δε δοκίμαζαν πριν
- το μηνιαίο ημερολόγιο βουρτσίσματος ,που κατέγραφαν ποιες ημέρες και πόσες φορές την ημέρα βούρτσιζε το παιδί τα δόντια
- μας συνόδευσαν στις εξόδους
- μας βοηθούσαν στο στήσιμο των γιορτών για την παρουσίαση των προγραμμάτων
- συζητούσαν με τα παιδιά για την πορεία και τη συμμετοχή τους στις ομάδες

Η ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΤΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

Στο πρόγραμμα κλήθηκαν να συμμετέχουν δύο τμήματα του γειτονικού Δημοτικού Σχολείου (33^ο) οι Β1 και Δ1. Η δασκάλα του Β1 και οι μαθητές του Δ1 έχουν κατά το παρελθόν υλοποιήσει πρόγραμμα Αγωγής Υγείας για τη στοματική υγεία και αποδέχθηκαν με προθυμία τη συνεργασία μαζί μας. Οι μαθητές γνωρίστηκαν με τα νήπια, συζήτησαν μαζί τους, δούλεψαν σε κοινές ομάδες, διάβασαν παραμύθια στα νήπια τα οποία ενώ γνώριζαν το περιεχόμενο τα άκουγαν σαν να ήταν η πρώτη φορά και δήλωσαν ότι << τους άρεσε πολύ που τους τα διάβασαν τα μεγαλύτερα παιδιά>>. Επίσης μοίρασαν τους ρόλους για τα θεατρικά παιχνίδια με δίκαιο τρόπο αφήνοντας για τα μεγαλύτερα παιδιά τους ρόλους με τα περισσότερα λόγια. Γενικά από όλα τα παιδιά καταγράφηκε σαν πολύ θετική εμπειρία με τα μεγαλύτερα να δηλώνουν ότι θέλουν να συνεργαστούμε ξανά και τα μικρότερα να ζητούν να έρθουν όλες οι τάξεις του Δημοτικού.

Η ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΤΟ ΔΗΜΟ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΑΙΔΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟ

Ζητήσαμε από τη Δ/ση Κοινωνικής Αλληλεγγύης του Δήμου Αθηναίων να μας στείλουν όποιον εθελοντή οδοντίατρο έχει τη δυνατότητα να επισκεφτεί το Νηπιαγωγείο και να ενημερώσει τα παιδιά για τη στοματική υγεία(εφόσον δεν κατέστη εφικτό να επισκεφθούμε το οδοντιατρείο της γειτονιάς μας).

- το αίτημα όχι μόνο έγινε αποδεκτό αλλά ήρθαν άμεσα δύο οδοντίατροι που γνωρίστηκαν ,ενημέρωσαν τα παιδιά με πολύ καλή διάθεση και απάντησαν στις ερωτήσεις των παιδιών. Επίσης μας είπαν ότι προσπαθούν να οργανώσουν ένα πρόγραμμα δωρεάν εξετάσεων και φθοριώσεων και ότι θα ήθελαν να έρθουν ξανά στο Νηπιαγωγείο για να δουν και την ολοκλήρωση του προγράμματος.
- Ήρθαν στο τέλος του έτους έκαναν φθορίωση, και αποδέχθηκαν τα μικρά χειροποίητα δώρα των παιδιών .
- Η παρουσία τους όπως και της παιδοδοντιάτρου θεωρούμε ότι βοήθησε εξαιρετικά δίνοντας το κύρος της επιστημονικής γνώσης αλλά και την οικειότητα της προσωπικής επαφής και ενίσχυσαν το γνωστικό μέρος αφενός απέβαλλαν το φόβο αφετέρου για τις οδοντιατρικές πράξεις και εδραίωσαν την καλή σχέση παιδιού-οδοντίατρου-φροντίδας των δοντιών.

Η παιδοδοντίατρος έχοντας ιδιωτικό ιατρείο και μη συνεργαζόμενη με το Δήμο ανέλαβε με χαρά να ενημερώσει τα νήπια και να φέρει ολιγόλεπτες ταινίες με θέμα την οδοντιατρική φροντίδα. Της ζητήσαμε να εστιαστεί σε συγκεκριμένα θέματα(πως ανατέλλει ένα δόντι ,πως φροντίζει ο οδοντίατρος ένα δόντι με πρόβλημα, πως επιλέγουμε τσίχλες , πόσο κοστίζει η φροντίδα των δοντιών μας όταν έχουν πολλά προβλήματα και δεν τα φροντίζουμε κλπ.

- Μας έκανε εξαιρετική παρουσίαση και κράτησε το ενδιαφέρον των παιδιών αμείωτο
- Έπαιξε παιχνίδια με τα νήπια
- Μας δάνεισε βιβλία στην αρχή του προγράμματος και της τα επιστρέψαμε όταν μας επισκέφτηκε
- Συμπλήρωσε ένα ερωτηματολόγιο για γονείς με ερωτήσεις που όλοι οι γονείς θα ήθελαν να γνωρίζουν τις απαντήσεις.
- Διατηρήσαμε την ανωνυμία της για να μη θεωρηθεί η προσφορά της διαφήμιση.

Η πολύ καλή σχέση που αναπτύχθηκε μεταξύ των νηπίων και των οδοντιάτρων ήταν και η βασική παράμετρος που έκανε τα παιδιά στην κριτική αξιολόγηση να πουν ότι <<εμείς κάνουμε λάθη στη φροντίδα των δοντιών μας η Πολιτεία όχι γιατί ότι ζητήσαμε μας το έδωσε>>

Η ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΤΗΝ ΠΡΩΤ/ΜΙΑ ΕΚΠ/ΣΗ

Ζητήθηκε η βοήθεια των Υπεύθυνων των Προγραμμάτων και μας παρασχέθηκε η συνδρομή τους τόσο στην αλλαγή της μεθόδου υλοποίησης του Προγράμματος ,στη διάρθρωση και την εξελικτική πορεία των τεσσάρων φάσεων (στις οποίες ενσωματώθηκαν δραστηριότητες εκτός σχεδιασμού που αναδύθηκαν από τα παιδιά) όσο και στη προώθηση των αιτημάτων προς τη Δ/ση Σπουδών.

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ

Για την υλοποίηση και την ολοκλήρωση του προγράμματος συνεργαστήκαμε με:

- Το 123^ο Νηπιαγωγείο
- Το 33^ο Δημοτικό Σχολείο (τάξεις Β1 και Δ1)
- Το Δήμο Αθηναίων (δύο οδοντίατρους και έναν ιατρικό επισκέπτη συνεργάτη τους)
- παιδοδοντίατρο
- Το φαρμακείο της γειτονιάς
- Τους γονείς των νηπίων
- Τους Υπεύθυνους των Προγραμμάτων της Α Δ/σης Πρωτ/μιας Εκπαίδευσης Αθηνών.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΣΕ ΠΑΙΔΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟ

(τα στοιχεία της οποίας είναι στη διάθεση του Νηπιαγωγείου αλλά δεν αναγράφονται ώστε να μη θεωρηθεί διαφήμιση)

Σε ποια ηλικία πρέπει να επισκεφτεί ένα παιδί παιδοδοντίατρο ;

Ένα παιδί πρέπει να επισκεφτεί για πρώτη φορά παιδοδοντίατρο στην ηλικία των 12-18 μηνών γιατί τα προβλήματα των δοντιών και κυρίως η τερηδόνα, είναι πιθανό να εμφανιστούν από τη βρεφική και νηπιακή ηλικία. Επιπλέον οι γονείς ενημερώνονται για τη διάπλαση και την ανατολή των νεογιλών και μόνιμων δοντιών, τις συνήθειες διατροφής και στοματικής υγιεινής για τη πρόληψη της τερηδόνας και της ουλίτιδας, τις στοματικές συνήθειες όπως ο θηλασμός του δακτύλου και της πιπίλας και σε ποια ηλικία πρέπει να διακόπτονται και τέλος για τις πρώτες βοήθειες σε περίπτωση τραυματισμού των δοντιών. Η πρώτη οδοντιατρική επίσκεψη του παιδιού πρέπει να είναι μια ευχάριστη εμπειρία που θα το συνοδεύει σε όλη του τη ζωή.

Ποια πλεονεκτήματα έχει η παραπομπή του παιδιού σε παιδοδοντίατρο και όχι σε οδοντίατρο;

Ο Παιδοδοντίατρος είναι ο οδοντίατρος ο οποίος μετά το πέρας των οδοντιατρικών του σπουδών έχει μετεκπαιδευτεί σε αναγνωρισμένα Πανεπιστημιακά προγράμματα ειδίκευσης στην Παιδοδοντιατρική. Η μετεκπαίδευση αυτή εξασφαλίζει γνώση και εμπειρία για την πρόληψη και την αντιμετώπιση των προβλημάτων της στοματικής υγείας των παιδιών, των εφήβων και των ατόμων με αναπηρία. Ο παιδοδοντίατρος έχει εκπαιδευτεί να παρέχει οδοντιατρική φροντίδα στα παιδιά απαλλαγμένα από άγχος χρησιμοποιώντας ψυχολογικές τεχνικές και ειδικό λεξιλόγιο κατανοητό για την κάθε ηλικία του παιδιού για την περιγραφή της θεραπείας. Δημιουργείται έτσι μια σχέση μεταξύ παιδιού και παιδοδοντίατρου που βασίζεται στην ειλικρίνεια και την

εμπιστοσύνη προκειμένου να δεχτεί το παιδί την οδοντιατρική θεραπεία. Τέλος το ευχάριστο περιβάλλον με τα παιχνίδια στα παιδοδοντικά ιατρεία ενθαρρύνουν τα παιδιά να βλέπουν την επίσκεψη περισσότερο ως παιχνίδι και μια ευχάριστη εμπειρία.

Σε ποια ηλικία πρέπει να γίνει η πρώτη φθορίωση των δοντιών;

Η πρώτη φθορίωση των δοντιών πρέπει να γίνει στην ηλικία των 3-4 ετών . Ο Παιδοδοντίατρος χρησιμοποιεί φθόριο είτε σαν ζελέ το οποίο εφαρμόζει με τη βοήθεια ειδικών δισκαρίων είτε σαν βερνίκι φθορίου το οποίο επαλείφει στα δόντια. Η φθορίωση είναι μία διαδικασία απλή και ασφαλής και συνήθως γίνεται δύο φορές το χρόνο. Σε παιδιά με αυξημένο κίνδυνο εμφάνισης τερηδόνας πρέπει να γίνεται 3-4 φορές το χρόνο. Εκτεταμένη επιστημονική έρευνα τα τελευταία χρόνια έχει δείξει ότι **το φθόριο, είναι το πιο αποτελεσματικό μέσο για την πρόληψη της τερηδόνας και συγχρόνως ασφαλές σε όλες τις ηλικίες εφόσον χρησιμοποιείται σωστά.**

Το φθόριο είναι ιχνοστοιχείο που βρίσκεται στην φύση και, σε μικρές συγκεντρώσεις, σε τροφές που καταναλώνουμε καθημερινά. Σε χώρες της Ευρώπης και στην Αμερική, το φθόριο έχει προστεθεί στο πόσιμο νερό και παρατηρήθηκε μείωση της τερηδόνας σε ποσοστό μέχρι 50%.

Η δράση του φθορίου είναι κυρίως τοπική καθώς απορροφάται από την αδαμαντίνη των δοντιών και την κάνει πιο ανθεκτική απέναντι στα οξέα που παράγουν τα μικρόβια που προκαλούν την τερηδόνα ενώ συγχρόνως έχει ήπια αντιμικροβιακή δράση στα μικρόβια της οδοντικής μικροβιακής πλάκας. Το φθόριο περιέχεται σε πολλά προϊόντα στοματικής υγιεινής για το σπίτι όπως οδοντόκρεμες και στοματικά διαλύματα.

Πότε πρέπει το παιδί να κάνει καθαρισμό των δοντιών;

Ο καθαρισμός των δοντιών στο ιατρείο ξεκινά στην ηλικία των 3-4 ετών μαζί με τη φθορίωση και επαναλαμβάνεται κάθε εξάμηνο

Σε ποια ηλικία γίνεται η επίστρωση των πίσω δοντιών;

Η επικάλυψη ή κάλυψη οπών σχισμών των πίσω μόνιμων δοντιών (πρώτων γομφίων ή τραπεζιτών) γίνεται στην ηλικία των 6-7 ετών όταν τα δόντια αυτά ανατέλλουν στο στόμα προκειμένου να προφυλαχθούν από την τερηδόνα. Συγκεκριμένα τοποθετείται μια λεπτή επίστρωση ρητινώδους υλικού πάνω στις αύλακες του δοντιού χωρίς να τροχιστεί το δόντι. Πρόκειται για μία απλή και ανώδυνη διαδικασία που δεν χρειάζεται επανάληψη.

Σε ποια ηλικία πρέπει να χρησιμοποιούν τα παιδιά οδοντικό νήμα και στοματικό διάλυμα;

Τα φθοριούχα στοματικά διαλύματα συστήνονται σε παιδιά που εμφανίζουν υψηλότερο κίνδυνο τερηδόνας όπως τα παιδιά που φοράνε σιδεράκια και ενδείκνυνται μετά την ηλικία των 7 ετών γιατί το στοματικό διάλυμα δεν πρέπει αν καταπίνεται και γι'αυτό δε χορηγείται σε μικρότερες ηλικίες. Το οδοντικό νήμα είναι απαραίτητο γιατί η οδοντόβουρτσα δεν φτάνει να καθαρίσει τις περιοχές ανάμεσα στα δόντια. Το οδοντικό νήμα πρέπει να ξεκινά από την ηλικία των 3-4 ετών ειδικά στα πίσω δόντια που έχουν επιφάνειες επαφής και συστήνεται ειδικό νήμα για αυτές τις ηλικίες. Μετά την ηλικία των 7-8 ετών το παιδί χρησιμοποιεί το συνηθισμένο οδοντικό νήμα των ενηλίκων.

Πόσο συχνά πρέπει να βουρτσίζουν τα δόντια τους ;

Το βούρτσισμα των δοντιών σε όλες τις ηλικίες πρέπει να είναι τουλάχιστον 2 φορές την ημέρα από τις οποίες η μία οπωσδήποτε το βράδυ.

Σε ποια ηλικία ένα παιδί θεωρείται ικανό να βουρτσίσει μόνο του τα δόντια του σωστά;

Μέχρι την ηλικία των 6 ετών το βούρτσισμα γίνεται από το γονέα και συμμετέχει και το παιδί. Μετά την ηλικία των 6 ετών τα παιδιά έχουν την απαραίτητη δεξιοτεχνία και την εμπειρία για να βουρτσίζουν σωστά τα δόντια τους. Η στοματική υγιεινή και ο τρόπος βουρτσίσματος ελέγχεται σε κάθε επίσκεψη στον παιδοδοντίατρο.

Πότε γίνεται σφράγισμα στα παιδικά δόντια;

Τα παιδικά δόντια σφραγίζονται όταν εμφανίσουν τερηδόνα (χαλασμένα δόντια). Η τερηδόνα προκαλεί την προοδευτική καταστροφή του δοντιού και εξελίσσεται με ταχύτερο ρυθμό στα παιδικά δόντια από ότι στα δόντια των ενηλίκων. Η θεραπεία με σφράγισμα είναι απαραίτητη αν και τα παιδικά δόντια πρόκειται να αλλαχθούν τα επόμενα χρόνια ζωής του παιδιού γιατί η τερηδόνα μπορεί αν προκαλέσει δυσάρεστες καταστάσεις όπως πόνο και απόστημα στο παιδί και να επηρεάσει τη γενικότερη υγεία του καθώς και τη μελλοντική υγεία των μόνιμων δοντιών. Πρόωρη απώλεια ενός παιδικού δοντιού αν χρειαστεί αν εξαχθεί προκαλεί προβλήματα στη διατροφή, την αισθητική του παιδιού αν πρόκειται για μπροστινό δόντι καθώς και μελλοντικά ορθοδοντικό πρόβλημα στα μόνιμα δόντια.

Από την εμπειρία σας είναι συνεπείς οι γονείς στις επισκέψεις στον οδοντίατρο;

Όχι απόλυτα. Επειδή η διαδικασία του καθαρισμού και της φθορίωσης πρέπει να επαναλαμβάνεται ανά 6 μήνες πολλοί γονείς ενώ πραγματικά ενδιαφέρονται για τη στοματική υγεία των παιδιών τους ξεχνάνε το μήνα της επόμενης φθορίωσης. Για το λόγο αυτό στα παιδοδοντικά ιατρεία υπάρχει σύστημα επανεξέτασης των ασθενών όπου όταν πλησιάζει ο επόμενο ραντεβού του παιδιού γίνεται υπενθύμιση είτε τηλεφωνικά είτε δια αλληλογραφίας.

Θεωρείται ότι οι γονείς αμελούν την οδοντιατρική περίθαλψη των παιδιών τους;

Πολλοί δυστυχώς γονείς αμελούν την οδοντιατρική περίθαλψη των παιδιών τους συνήθως λόγω έλλειψης ενημέρωσης. Τα δόντια δυστυχώς «ειδοποιούν» όταν η τερηδόνα έχει ήδη προχωρήσει και τα παιδιά εμφανίζουν ξαφνικά πονόδοντο χωρίς οι γονείς να έχουν δει το χαλασμένο δόντι. Τα τελευταία χρόνια σημαντικό ρόλο στη στοματική υγεία των παιδιών παίζουν και οι παιδίατροι που πλέον ενημερώνουν τους γονείς πόσο σημαντική είναι η πρόληψη και οι επισκέψεις στον παιδοδοντίατρο προκειμένου να αποφευχθούν προβλήματα και στα μόνιμα δόντια.

Πιστεύετε ότι η οικονομική κρίση επηρέασε τη δυνατότητα των οικογενειών να φροντίζουν τη στοματική τους υγεία;

Δυστυχώς η οικονομική κρίση έχει επηρεάσει τη στοματική υγεία των οικογενειών κυρίως εις βάρος της οδοντιατρικής πρόληψης και των επισκέψεων στον οδοντίατρο ανά εξάμηνο. Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα να καθυστερούν τις επισκέψεις στον οδοντίατρο λόγω οικονομικών προβλημάτων και τελικά να πηγαίνουν όταν ήδη υπάρχει πρόβλημα ή πόνος με αποτέλεσμα να στοιχίζει τελικά περισσότερο στον ασθενή καθώς σε όλους τους κλάδους υγείας η πρόληψη είναι πάντα πιο οικονομική από τη θεραπεία.

Η συνήθεια πολλών ενηλίκων και παιδιών να μασούν τσίχλα είναι και με ποιο τρόπο επιβλαβής για τα δόντια;

Η μάσηση τσίχλας όταν αυτή περιέχει ζάχαρη είναι επιβλαβής για τα δόντια γιατί προκαλεί τερηδόνα. Αντίθετα η μάσηση τσίχλας χωρίς ζάχαρη μετά το γεύμα ενδείκνυται στις περιπτώσεις εκείνες που λόγω αδυναμίας βουρτσίσματος μετά το φαγητό (π.χ. βρισκόμαστε σε εξωτερικό χώρο, εστιατόριο κ.λπ.) με την τσίχλα παράγεται σάλιο και μειώνεται ο κίνδυνος εμφάνισης τερηδόνας

Όταν οι άνθρωποι έχουν οικονομικά προβλήματα και δεν τρέφονται σωστά επηρεάζονται τα δόντια;

2. Όταν δε γίνεται σωστή διατροφή με τη λήψη όλων των συνδυασμών τροφών (λαχανικά κρέας κλπ) αυξάνεται συνήθως η λήψη ζαχαρούχων τροφών με αποτέλεσμα την αύξηση κινδύνου εμφάνισης τερηδόνας και χαλασμένων δοντιών

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

1) Θεωρείτε ότι φροντίζει το παιδί σας τη στοματική του υγεία;

Καθόλου λίγο πολύ

2) Πόσο συχνά πλένει τα δόντια του;

Σπάνια συχνά κάθε μέρα δύο φορές την ημέρα κάθε φορά που χρειάζεται

3) Βάζει μόνο του οδοντόπαστα στην οδοντόβουρτσα ή το βοηθά ενήλικας;

Μόνος-η με τη βοήθεια ενήλικα

4) Πόση ποσότητα κατάλληλης οδοντόπαστας χρησιμοποιεί στο βούρτσισμα;

Καθόλου ελάχιστη όσο ένα φουντούκι πολύ περισσότερο

5) Σας έχει δείξει κάποιος παιδοδοντίατρος ή οδοντίατρος το σωστό τρόπο βουρτσίσματος, τον γνωρίζετε από άλλη πηγή ή εμπειρικά;

Ο οδοντίατρος εμπειρικά

6) Χρησιμοποιεί το παιδί οδοντικό νήμα;

Πάντα συχνά σπάνια ποτέ

7) Χρησιμοποιεί στοματικό διάλυμα;

Πάντα συχνά σπάνια ποτέ

8) Είναι ευχάριστη, αδιάφορη ή δυσάρεστη εμπειρία για το παιδί το βούρτσισμα των δοντιών;

Ευχάριστη αδιάφορη δυσάρεστη

9) Έχετε επισκεφτεί οδοντίατρο έως τώρα και πόσες φορές;

10) Η οικονομική κρίση σας επηρέασε ώστε να χρειαστεί να αναβάλλετε επίσκεψη σε οδοντίατρο ή να ερευνήσετε για πιο οικονομική ή δωρεάν οδοντιατρική περίθαλψη;

11) Θεωρείτε ή έχετε ακούσει στον περίγυρό σας οικογένειες που σταμάτησαν ή άλλαξαν την οδοντιατρική φροντίδα των παιδιών λόγω της οικονομικής δυσπραγίας;

12) Πιστεύετε ότι το περιβαλλοντικό πρόγραμμα &Αγωγής Υγείας για τη φροντίδα της στοματικής υγιεινής και της σωστής διατροφής θα επηρεάσει το παιδί σας;

Σας παρακαλούμε να αφιερώσετε λίγο χρόνο για τη συμπλήρωση του ερωτηματολογίου προσπαθώντας να θυμηθείτε και να περιγράψετε ή να τσεκάρτε τις απαντήσεις με όση περισσότερη ακρίβεια μπορείτε.

Στο τέλος του προγράμματος θα σας δώσουμε και ένα δεύτερο ώστε συγκρίνοντας τις απαντήσεις να αξιολογήσουμε εάν το πρόγραμμα πέτυχε το στόχο του δηλ. την αλλαγή στάσης του παιδιού ως προς τη φροντίδα της στοματικής του υγείας ή την εδραίωση της ήδη σωστής στάσης που έχει έως τώρα.

Δεν υπάρχει καμία πρόθεση να ελέγξουμε τις συνήθειες του παιδιού ,ο στόχος του προγράμματος είναι να πείσουμε τα παιδιά ή να ενισχύσουμε την έως τώρα στάση της φροντίδας της στοματικής μας υγείας. Επομένως δεν χρειάζεται να αναφέρετε το όνομα στο ερωτηματολόγιο παρά μόνο εάν το επιθυμείτε.

Επίσης θα ζητήσουμε και από τα παιδιά να μας απαντήσουν σε 3 ερωτήσεις: α) εάν τους αρέσει να βουρτσίζουν τα δοντάκια τους , β)πόσες φορές το κάνουν γ) και εάν χρησιμοποιούν στοματικό διάλυμα και νήμα.

Τέλος σας παρακαλούμε όταν αποφασίσετε να αλλάξετε την οδοντόβουρτσα του παιδιού και να χρησιμοποιήσετε καινούρια - όποτε αυτό και αν γίνει μέσα στο επόμενο τετράμηνο -να φέρετε την παλιά οδοντόβουρτσα στο σχολείο να την κάνουμε μια κατασκευή που θα αποφασίσουμε μαζί με το παιδί .

ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΥΜΕ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΓΙΑ ΤΟ ΠΑΙΔΙ

1))Σου αρέσει να βουρτσίζεις τα δοντάκια σου;

Ναι όχι

2) Πόσο συχνά το κάνεις;

Ποτέ σπάνια 1 φορά ην ημέρα 2 φορές κάθε φορά που τρώω γλυκά

3))βουρτσίζεις μόνος-η τα των δόντια σου;

Ναι όχι

4) Χρησιμοποιείς οδοντικό νήμα;

Ναι όχι

5) Χρησιμοποιείς στοματικό διάλυμα;

Ναι όχι

6) Έχεις πάει στον οδοντίατρο; Μίλησέ μας γι' αυτό.

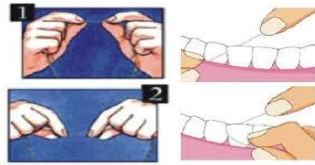
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΓΙΑ ΤΟ ΔΡΟΜΟ

1) Θα θέλατε να μας πείτε πως φροντίζετε τα δόντια σας;

.....

2) Χρησιμοποιείτε οδοντικό νήμα και στοματικό διάλυμα;

ΝΑΙ

ΟΧΙ

.....

Πώς καθαρίζετε τα δόντια σας όταν ήσαστε παιδί;

.....

Σήμερα μπορείτε να φροντίσετε τα δόντια σας χωρίς να σας απασχολούν τα χρήματα;

ΝΑΙ

ΟΧΙ

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- 1.<<Βασικά κείμενα για την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση, Η διακήρυξη της Τιφλίδας>> έκδοση ΠΕΕΚΠΕ, Αθήνα,1999
- 2.<<Η Διακήρυξη της Θεσσαλονίκης>> (1997)Διεθνής Διάσκεψη, Περιβάλλον και Κοινωνία, Εκπαίδευση και ευαισθητοποίηση των πολιτών για την Αειφορία Organization for the cultural capital of Europe (1999)
- 3.Δημοπούλου Μ, Μπαμπίλα Ε, Σχίζα Κ,<<ΗΣυστημική του Παρατηρητή στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση στα παρογράμματα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης, 4^ο Συνέδριο ΠΕΕΚΠΕ,Ναύπλιο 12-14/12/2008
- 4.<< Η συστημική σκέψη στην Περιβαλλοντική εκπαίδευση: Ένα το ζητούμενο δύο οι επιλογές>>,2^ο Συνέδριο Σχολικών Προγραμμάτων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης, Αθήνα,15-17 /12/2006,ΥΠΕΠΘ –Παν/μιο Αιγαίου με συγχρηματοδότηση Ε.Ε
- 5.Περιβαλλοντικά Προγράμματα στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση νομού Μεσσηνίας. Η εκπαίδευση στο δρόμο προς την αειφόρο ανάπτυξη. Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Καλάματας,Καλαμάτα,2009
- 6.Σχίζα, Κ, (2008):<< Συστημική σκέψη και Περιβαλλοντική Εκπαίδευση>>. Ένα Διδακτικό Μοντέλο που οικοδομεί την κριτική σκέψη και τη σχέση με τον <<άλλον>>, Αθήνα, Εκδόσεις Χ. Δαρδανός.
- 7.<<Πως οργανώνουμε ένα εκπαιδευτικό πρότζεκτ συστημικά>>, Θέμα : Η Πόλη μας στον καιρό της κρίσης. Βιωματικό σεμινάριο, ΚΠΕ Δραπετσώνας,2011
- 8.Φλογαίτη, Ε,(2006)Εκπαίδευση για το περιβάλλον και την Αειφορία, Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα